

*Друштва за грађевинарство, производњу,
промет и услуге „УДАРНИК ГРАДЊА“ доо Београд*

ЗАХТЕВ

**за одлучивање о потреби израде студије о процени утицаја на
животну средину пројекта**

Велика Плана 15.07.2024. године

**Захтев за одлучивање о потреби процене утицаја на животну средину
2024.година**

*Друштва за грађевинарство, производњу,
промет и услуге „УДАРНИК ГРАДЊА“ доо Београд*

ОПШТА ДОКУМЕНТАЦИЈА

САДРЖАЈ

1. ПОДАЦИ О ПОДНОСИОЦУ ЗАХТЕВА
2. ОПИС ЛОКАЦИЈЕ
 - а) Постојеће коришћење земљишта
 - б) Регенеративни капацитет природне средине
 - в) Апсорбциони капацитет природне средине
3. ОПИС КАРАКТЕРИСТИКА ПРОЈЕКТА
 - а) ВЕЛИЧИНА ПРОЈЕКТА (СА ОПИСОМ ФИЗИЧКИХ КАРАКТЕРИСТИКА ОБЈЕКТА И ПРОИЗВОДНОГ ПОСТУПКА)
 - б) МОГУЋЕ КУМУЛИРАЊЕ СА ЕФЕКТИМА ДРУГИХ ПРОЈЕКТА
 - в) КОРИШЋЕЊЕ ПРИРОДНИХ РЕСУРСА И ЕНЕРГИЈЕ
 - г) СТВАРАЊЕ ОТПАДА
 - д) ЗАГАЂИВАЊЕ И ИЗАЗИВАЊЕ НЕУГОДНОСТИ
4. ПРИКАЗ ГЛАВНИХ АЛТЕРНАТИВА КОЈЕ ЈЕ НОСИЛАЦ ПРОЈЕКТА РАЗМАТРАО
5. ОПИС ЧИНИЛАЦА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ КОЈИ МОГУ БИТИ ИЗЛОЖЕНИ УТИЦАЈУ
6. ОПИС МОГУЋИХ ЗНАЧАЈНИХ ШТЕТНИХ УТИЦАЈА ПРОЈЕКТА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ
7. ОПИС МЕРА ПРЕДВИЂЕНИХ У ЦИЉУ СПРЕЧАВАЊА, СМАЊЕЊА ИЛИ ОТКЛАЊАЊА СВАКОГ ЗНАЧАЈНОГ ШТЕТНОГ УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ
8. ПОДАЦИ О МОГУЋИМ ТЕШКОЋАМА
9. ЗАКОНСКА РЕГУЛАТИВА И ДРУГА ДОКУМЕНТАЦИЈА
10. Упитник уз захтев за одлучивање о потреби процене утицаја на животну средину

*Друштва за грађевинарство, производњу,
промет и услуге „УДАРНИК ГРАДЊА“ доо Београд*

**ПОДАЦИ УЗ ЗАХТЕВ ЗА ОДЛУЧИВАЊЕ О ПОТРЕБИ ПРОЦЕНЕ
УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ**

*Друштва за грађевинарство, производњу,
промет и услуге „УДАРНИК ГРАДЊА“ доо Београд*

1. ПОДАЦИ О ПОДНОСИОЦУ ЗАХТЕВА

1.	Назив фирме	Друштва за грађевинарство, производњу, промет и услуге „УДАРНИК ГРАДЊА“ доо Београд,
	Скраћени назив	УДАРНИК ГРАДЊА
2.	Адреса и седиште	ул. Милана Ракића бр.48 Београд
3.	Број телефона	064/823 99 00
4.	Број факса	
5.	E-mail	
6.	Порески идентификациони број	104204627
7.	Матични број	20108525
8.	Шифра делатности	4120 (шифра огранка 0812)
9.	Банка и број текућег рачуна	
10.	Број потврде и извршеном евидентирању за ПДВ	
11.	Регистар привредних субјеката	
12.	Овлашћено лице/контакт особа	Милорад Рајовић

2. ОПИС ЛОКАЦИЈЕ

Инвеститор, Друштво за грађевинарство, производњу, промет и услуге „УДАРНИК ГРАДЊА“ доо Београд, (матични бр. 20108525, ПИБ 104204627), планира да на кастарским парцелама бр. 340 и 411/1 К.О. Доња Ливадица, општина Велика Плана, врши експлоатацију речног наноса, у складу са Генералним пројектом уређења Велике Мораве, од ушћа у Дунав до састава Западне и Јужне Мораве и Правилником о утврђивању плана вађења речних наноса, као и датим условима од стране Завода за заштиту природе Србије. Експлоатација се врши у циљу уређења водотока и заштите од штетног дејства вода, односно побољшања водног режима и спречавања ерозије обале реке Велике Мораве. Именовани се бави грађевинарством. За своје потребе и за подмиривање потреба на тржишту, користи налазишта претежно из самог корита реке Велике Мораве.

Површина експлоатационог поља износи 3532,54 m²

Експлоатационо поље је одређено почетном и завршном координатом стационаже, и то:

Тачка	Y	X
1	7509143.36	4915165.78
2	7509216.49	4915120.52
3	7509271.99	4915079.83
4	7509269.83	4915068.83
5	7509191.51	4915083.80
6	7509169.13	4915106.57
7	7509171.60	4915117.66
8	7509201.96	4915102.63
9	7509210.50	4915111.05
10	7509162.44	4915140.80
11	7509143.65	4915146.00

Макролокација

Основне демографске карактеристике општине Велика Плана су незнатно смањење укупног броја становника у периоду између 1991. и 2002. године, густина насељености изнад просека за Републику, негативан природни прираштај, незнатно веће учешће пољопривредног становништва у односу на градско, већи степен учешћа младе популације до 27 година и уравнотежена полна структура.

Укупан број становника општине Велика Плана, према Попису 2002. године (РС Републички завод за статистику - Општине у Србији 2004, Београд, април,

2005.), износи 44 362 становника са просечном густином насељености од 129 ст/км², што је знатно више у односу на републички просек.

Табела: Број становника у насељима општине Велика Плана и густине насељености (стан./км²).

Насеље	Површина кат. општина (км ²)	Број становника (Попис 2002. године)	Густина насељености (стан./км ²)
1. Велика Плана	47.84	16 280	340.30
2. Велико Орашје	21.26	2 229	104.84
3. Доња Ливадица	20.84	2 053	98.51
4. Крњево	47.03	4 253	90.43
5. Купусина	/	267	/
6. Лозовик	44.51	5 607	125.97
7. Марковац	31.49	3 228	102.51
8. Милошевац	31.44	3 426	108.97
9. Ново Село	16.95	1 256	74.10
10. Радовање	12.87	689	53.53
11. Ракинац	26.38	1 100	51.82
12. Старо Село	33.97	3 022	88.96
13. Трновче	10.84	1 060	97.79
УКУПНО	345.49	44 470	128.72

*Извор : РС Републички завод за статистику (Попис 2002. године)

Насеље Доња Ливадица у Србији у општини Велика Плана, припада Подунавскоом округу. Према попису из 2002.године примећен је пад броја становника.

Макролокација

Путна мрежа са ширим окружењем

Микролокација

Инвеститор поседује експлоатационо поље које је лоцирано у близини села Доња Ливица у општини Велика Плана. Повезано је шљунчаном путем дужине око 4.800 метара са локалним асфалтним путем, а затим и мрежом регионалних путевима и аутопутем. Експлоатационо поље се налази у минор кориту реке лоцирано уз десну обалу реке до кога се може прићи механизацијом приступним пољским путем. На предметној локацији, долази до формирања спруда, јер корито реке из благе леве кривине (стационажа км 67+000) прелази у оштру десну кривину, чинећи меандар дужине 800 метара. Интерес експлоатације речних наслага са ове локације је побољшање режима течења у минор кориту реке, тако да никакви радови у кориту неће бити изведени (преграђивање и слично). На основу свега наведеног, локација која је предмет захтева, представља пожељну локацију за вађење речног наноса, с обзиром да се овим радовима смањују негативни ерозивни процеси, односно утиче на очување стабилности конкавне обале и побољшава водни режим. Инвеститор у свом власништву поседује фабрику бетона, па како третиране парцеле леже на великим наслагама веома квалитетног песка и шљунка, то је и био разлог да се на овој локацији отвори експлоатационо поље.

Слив Јужне и Западне Мораве од којих настаје Велика Морава, доста је стрм на појединим деоницама, што доводи до доста изражене ерозије проузроковане великим брзинама. Еродирани материјал се транспортује у облику вученог и суспендованог наноса, који се из горњег дела тока преноси у доњи део тока. Обале, пошто су формиране од некохерентног материјала, нестабилне су, те долази до њиховог оштећења, рушења и сталног мењања тока.

Стално мењање тока производи стварање кривудавог корита са израженим кривинама. На овим деоницама долази до еродирања конкавних обала, таложена еродираниог материјала и стварање спрудова на конвексним обалама.

Предметно експлоатационо поље налази се у минор кориту реке, лоцирано уз десну обалу и представља спруд до ког се може прићи механизацијом постојећим „атарским“ путевима.

Експлоатација шљунка из корита водотока, вршиће се класичном методом употребом багера са повлачком кашиком и директним утоваром у возило. Пре експлоатације није потребно вршити ископ муљевитог материјала, јер је шљунак на спруду чист и доброг квалитета.

Ископани материјал се транспортује са спруда утоваром у камионе на депонију инвеститора, која је удаљена око 5,0 км од локације за ископ.

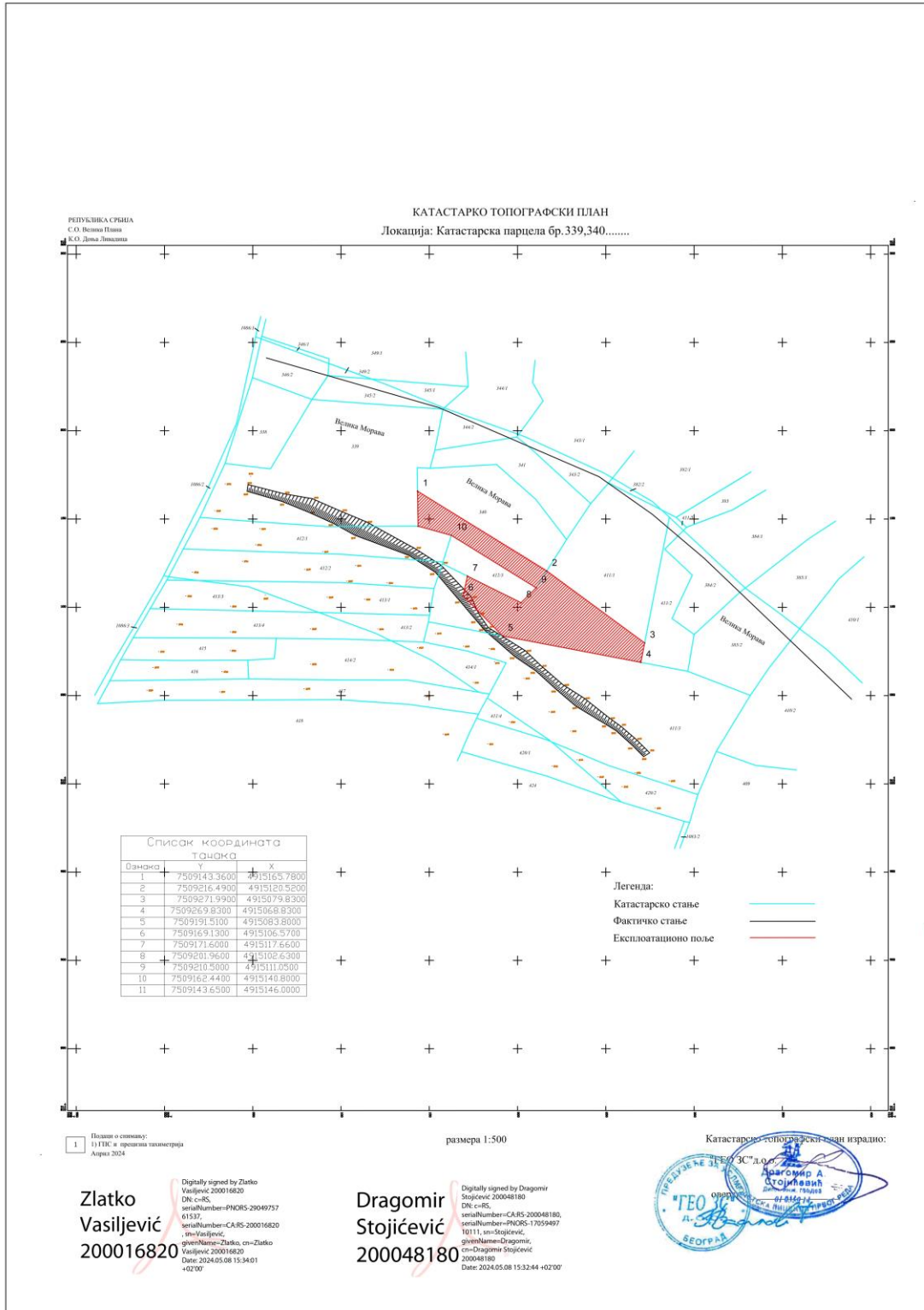
Оваквим начином експлоатације корито се шири сукцесивно и враћа у протичајни профил, довољног капацитета да може пропусти предвиђену количину воде, леда и наноса.

Експлоатација речног наноса, вршиће се у обиму и начину којим ће се обезбедити очување, односно побољшање водног режима, стабилност обала и заштита водних грађевина. Експлоатацијом се неће ићи испод коте „талвега“, као ни изнад коте нивоа средње воде на предметном потезу. У подужном правцу, вађење наноса ће се вршити у смеру низводног профила ка узводном, а у попречном правцу у смеру од матице тока према обали.

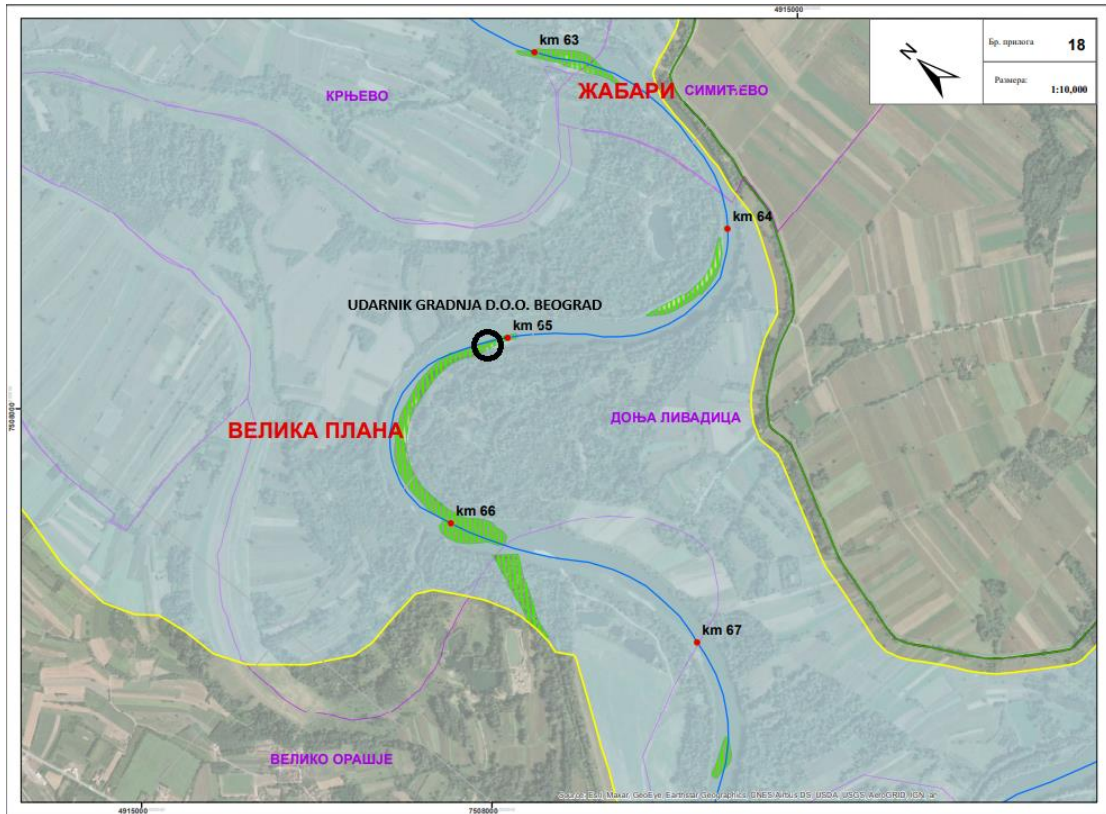
На десној обали реке Велике Мораве наспрам предметног спруда, изграђен је деснообални насип обухваћен Оперативним планом за одбрану од поплава, као заштитни водни објекат М.2.3. (десни насип уз Велику Мораву од ушћа Точак до ушћа Булињака, 21,32 km, која је од активног тока реке Велике Мораве удаљен 1200м.

Експлоатационо поље се простире на делу на кастарским парцелама бр. 340 и 411/1 К.О. Доња Ливадица, општина Велика Плана, парцеле узете у закуп.

Друштва за грађевинарство, производњу,
промет и услуге „УДАРНИК ГРАДЊА“ доо Београд

Захтев за одлучивање о потреби процене утицаја на животну средину
2024.година

Сл.1. Шира локација експлоатационог поља

Осетљивост животне средине у датим географским областима које могу бити изложене штетном утицају пројекта а нарочито у погледу:

а) Постојеће коришћење земљишта

Експлоатационопоље се простире се на делу кп.бр. 340 и 411/1 К.О. Доња Ливадица, општина Велика Плана, површине 3532,54 m². Парцеле су узете у закуп. Спруд је дужине око 160м, који се појављује при нижим водостајима.

б) Регенеративни капацитет природне средине

Природни ресурси су опште добро и заједничко богатство. Њихово коришћење, привредна примена и економско вредновање треба да буду плански усмерени и наменски контролисани. Без обзира на врсту, структуру и појединачне количине, они су основ за предстојећи привредни и економски развој сваке земље, тако и Србије. Наравно, постоји и део природних ресурса који мора остати изван економских и привредних токова и који треба да буде сачуван за будуће генерације, а то посебно важи за оне ресурсе који се тешко обнављају и необновљиве природне рерурсе.

Према трајању, природни ресурси могу бити:

- необновљиви ресурси (минералне сировине)
- **обновљиви ресурси** (земљиште, воде, флора, и фауна на копну и мору, као и неки неметали нпр. **шљунак и песак**, као и морске соли)

Такође, изузетно је значајна и обновљива енергија, јер се обнавља приближно истом брзином којом се експлоатише.

Коришћење обновљивих енергетских извора је од изузетног значаја за сваку земљу. Значај се огледа у штедњи необновљивих енергетских извора и заштита животне средине.

Управљање речним наносом и његово коришћење захтева плански приступ, у коме се тежи заштити водних тела која су формирана у речном наносу, очувању екосистема и амбијенталних карактеристика речних токова, при чему треба имати у виду и да су песак и шљунак потребни уграђевинарству и да имају привредни значај у Републици Србији.

Са тим у вези, експлоатација је дозвољена искључиво уколико се изводи према пројектима, којима треба да буду функционално усаглашени са пројектима регулација река, уз неопходно одобрење надлежних водопривредних организација и планско регулисање урбанистичким актом локалне самоуправе.

Намера Носиоца пројекта је да експлоатацију речног наноса спроводи у складу са законском регулативом и планским документима, уз поштовање прописаних услова и мера, чиме ће се спречити значајнији негативни утицаји активности на животну средину.

Предметна локација на којој се планира експлоатација, представља подручје без великих емитера загађујућих материја, нема индустријских објеката. У близини вршења ископа неће бити објеката у којима ће се обављати производња у ужем смислу.

С обзиром на горе наведене чињенице, очигледно је да животна средина још има довољан регенеративни капацитет на овом локалитету, при релативно малом доприносу „полуаната“, може сама да реагује и да се регенерише без додатних интервентних мера.

в) Апсорбциони капацитет природне средине

На простору експлоатационог поља не врше се систематска осматрања и праћења квалитетан животне средине, тако да се не може са сигурношћу говорити о осетљивости и капацитету предметног подручја са аспекта заштите животне средине. Када је реч о квалитету ваздуха, као главни извори загађења на предметној локацији јавља се саобраћај. Са друге стране, активности вађења речног наноса и пољопривредне активности у околини предметне локације, изазвале су значајан утицај на животну средину који се огледа у трајним променама екосистема и приобаља реке Велике Мораве.

Као што се из предходног поглавља може видети, животна средина има одређени апсорпциони капацитет да прихвати ограничене количине загађујућих материја. Утицај на квалитет животне средине произилази углавном од аеро загађења, које потиче од моторних возила са околних саобраћајница.

Овај утицај није лимитирајући нити има посебног значаја при реализацији предметног пројекта.

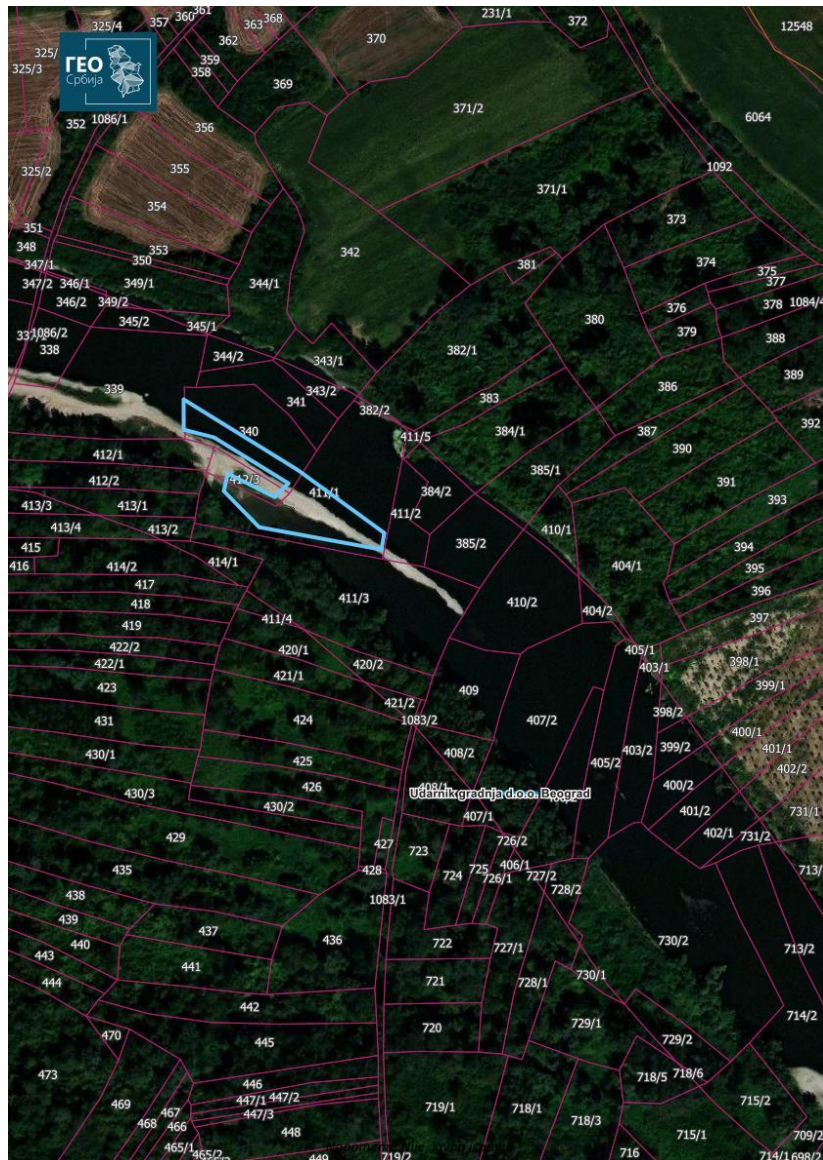
3. ОПИС КАРАКТЕРИСТИКА ПРОЈЕКТА

НАЗИВ ПРОЈЕКТА : Експлоатација песка и шљунка са спруда уз десну обалу, у кориту реке Велике Мораве, на приближној стационажи од km 65+030 до km 65+190, на делу кп.бр. 340 и 411/1 К.О. Доња Ливадица, општина Велика Плана.

а) ВЕЛИЧИНА ПРОЈЕКТА (СА ОПИСОМ ФИЗИЧКИХ КАРАКТЕРИСТИКА ОБЈЕКТА И ПРОИЗВОДНОГ ПОСТУПКА)

Технички опис планиране експлоатације шљунка и песка подразумева

- одређивање границе захвата – стационажу
- планиране дубине ископа
- ситуациони план локације
- број запослених и радно време
- материјални биланс

Прегледна ситуација

На основу издатих водних услова, извршено је геодетско снимање у зони експлоатације и формирана подлога за дефинисање техничког решења.

Поред елемената потребних за пројектовање у протоколу о обележавању трасе, дате су и координате и контуре експлоатационог поља положајно и висински. Тако да се може сматрати да се процес експлоатације одвија у самом водотоку на делу кп.бр. 340 и 411/1 К.О. Доња Ливадица, општина Велика Плана, парцелле узете у закуп, на стационажи од km 65+030 до km 65+190, по Генералном пројекту уређења Велике Мораве.

Дубина ископа је одређена на основу урађеног подужног профила, водећи рачуна да нивелета ископа се налази изнад линије „талвега“ као услова из решења ЈВП“Србијаводе“.

Према исказницама количина које се могу очекиват уз стални пронос наноса на овој деоници, може се очекивати 10.000,00 m³.

На локацији ће бити запошљено 2 радника, од којих ће један опслуживати багер са повлачком кашиком и возач камиона за превоз до сепарације предузећа.

За потребе контроле и надзора биће упошљено 2 чувара са 24-сатним радним временом.

Од објеката на локацији биће постављена камп приколица, за смештај радника и чувара и мобилни WС.

Електрична енергија није потребна, јер се рад на ископу ради само дању, док се чуварску службу користи акумулаторска сијалица.

ТЕХНОЛОШКИ ПРОЦЕС

Експлоатација шљунка из корита водотока, вршиће се класичном методом упоробом багера са повлачком кашиком и директним утоваром у возило. Пре експлоатације није потребно вршити ископ муљевитог материјала, јер је шљунак на спруду чист и доброг квалитета.

Ископани материјал се транспортује са спруда утоваром у камионе на депонију инвеститора, која је удаљена око 5,0 км од локације за ископ.

Обавеза Носиоца пројекта је, да редовно плаћа месечну накнаду, а по завршетку експлоатације изврши контролно снимање предметног потеса експлоатационог поља, а у циљу **СТВАРНО ИЗВРШЕНИХ КОЛИЧИНА** ископа речног наноса са овог потеса. По истом основу Носилац пројекта је дужан непосредно пре истека рока важности водне сагласности извршити потребна контролна снимања експлоатационог поља, у циљу установљавања стварног стања попречних профила уз обраду новог табеларног приказа стварно извршених-извађених количина овог локалитета.

Носилац пројекта је такође дужан да се при експлоатацији речног наноса у потпуности придржава обележених граница експлоатационог поља и експлоатацију врши према урађеној техничкој документацији.

Оваквим начином експлоатације корито се шири сукцесивно и враћа у протичајни профил, довољног капацитета да може пропусти предвиђену количину воде.

б) МОГУЋЕ КУМУЛИРАЊЕ СА ЕФЕКТИМА ДРУГИХ ПРОЈЕКТА

На предметној локацији има сличних делатности, али технолошки процеси немају значајних ефеката по квалитет животне средине тако да ни кумулативни ефекти нису од значаја за даље разматрање.

в) КОРИШЋЕЊЕ ПРИРОДНИХ РЕСУРСА И ЕНЕРГИЈЕ

Од природних ресурса се користи шљунак и песак природног порекла са спруда у кориту реке Велике Мораве, на којем је идентификовано налазиште. Шљунак као означени материјал за експлоатацију овим начином и са овакве врсте локалитета је обновљив у релативно кратком периоду.

Од енергената се не користи ни електрична енергија јер се експлоатација врши само за време дневне светлости. У току експлоатације користиће се, гориво за моторе и вода за санитарно-хигијенске потребе доношењем у специјалним бидонима.

г) СТВАРАЊЕ ОТПАДА (СА ПРОЦЕНОМ ВРСТЕ И КОЛИЧИНЕ ОТПАДНИХ МАТЕРИЈА)

Реализацијом предметног Пројекта не настаје чврсти комунални отпад, нити било која друга врст отпада. На локацији ће бити запошљено само 2 радника на машинама и 2 радника на обезбеђењу. ***Комунални отпад који ће се генерисати (отпад од хране и пића), радици ће односити у контејнер на локацију инвеститора удаљеног око 0,2км и даље камионима ЈКП-а на депонију.***

д) ЗАГАЂИВАЊЕ И ИЗАЗИВАЊЕ НЕУГОДНОСТИ (БРСТЕ ЕМИСИЈА КОЈЕ СУ РЕЗУЛТАТ РЕДОВНОГ РАДА ПРОЈЕКТА: загађивање воде, земљишта, ваздуха, емисија буке, вибрација, светлости, непријатних мириса, радијација и сл.)

ЗАГАЂИВАЊЕ ВОДЕ

Загађивање површинских токова активностима на локацији је искључиво у случају акцидентних ситуација, и то процуривањем горива из ангажоване механизације. С обзиром да се ради о свега две радне машине које ће истовремено бити на локацији (багер и камион), мала је вероватноћа дешавања ових појава.

Обим утицаја па и саме последице удесне ситуације су занемарљиве, чак и у случају удеса. Како су радници који рукују машинама увек присутни у близини машина, увек могу интервенисати у случају акцидента, као и да обуставе радове. ***Загађивање подземних вода је скоро немогуће из разлога што се гориво, потребно за рад машина складишти само у резервоаре самих машина.***

У близини локације не постоје изворишта водоснабдевања, како она у функцији, тако ни она потенцијална.

ЗАГАЂИВАЊЕ ЗЕМЉИШТА

Из истих разлога који су наведени у оквиру „загађивања воде“ мала је вероватноћа да дође до загађивања земљишта.

ЗАГАЂИВАЊЕ ВАЗДУХА

У редовном раду и активностима, које ће се одвијати на локацији, емисија продуката сагоревања горива у радним машинама је занемарљива у односу на емисију са оближњих градских саобраћајница.

БУКА И ВИБРАЦИЈА

Бука коју стварају наведене радне машине у једновременом раду, може достићи и 95dB(A) у пуном раду. Међутим овај ниво буке експоненцијално опада са удаљавањем од извора, а с обзиром на велику удаљеност најближе настањених објеката, повећање нивоа буке на микролокалитету није од значаја за окружење.

СВЕТЛОСТ, ТОПЛОТА И РАДИЈАЦИЈА

Емисија светлости, топлоте и радијације се не очекује у редовном раду, као ни у удесним ситуацијама.

РИЗИК НАСТАНКА УДЕСА

Радни процес на експлоатацији речних наноса покривен је прописима из области заштите на раду, против пожарне заштите и заштите животне средине, који се морају доследно примењивати. Ризик од удеса процењује се на основу вероватноће настанка удеса и процене могућих последица.

Вероватноћа настанка пожара и експлозија је мала. Пожар који може настати у границама локације пројекта услед паљења отвореним пламеном, по размери би био оријентисан на место настајања, са малом вероватноћом да се прошири изван пројекта. Постоји могућност изношења пожарних гасова на веће удаљености под утицајем ваздушних струјања, али услед емисије могућност трајног нарушавања квалитета ваздуха изостаје. Последице по живот и здравље људи могу бити значајне. На основу наведеног, ризик од настанка пожара и експлозија квалификован је као мали ризик (II) и прихватљив ризик.

Вероватноћа испуштања опасних материја у воду је средња. Могуће последице по животну средину и здравље људи, обзиром на количине коришћених полутаната, су занемарљиве. Ризик од испуштања опасних материја у земљиште и воде квалификован је као мали (II) и прихватљив ризик.

Вероватноћа неконтролисане емисије гасова у ваздух, преваходно угљен монооксида, је мала, а могуће последице по живот и здравље људи и животну средину су занемарљиве. Ризик од неконтролисане емисије гасова у ваздух квалификован је као занемарљив (I) и прихватљив ризик.

4. ПРИКАЗ ГЛАВНИХ АЛТЕРНАТИВА КОЈЕ ЈЕ НОСИЛАЦ ПРОЈЕКТА РАЗМАТРАО

Алтернативе са аспекта погодне локације нису разматране од стране Носиоца пројекта, јер локација припада зони која је управо и предвиђена за експлоатацију минералних сировина.

Одлучујући фактори за детерминисање пројектног решења експлоатације речног наноса на предметној локацији у К.О. Доња Ливадица, општини Велика Плана:

- Геологија подручја, геолошки потенцијал и обновљивост резерви на

- потезу експлоатације,
- Квалитет материјала,
- Услови за експлоатацију материјала,
- Постављање кинете багеровања на трасу пловног пута ради побољшања карактеристика пловног пута на овој деоници,
- Повезаност депонија материјала пловним путем и њихова повезаност преко више друмских путних праваца са другим деловима Србије и шире,
- Ниска инвестициона улагања,
- Мала површина заузетог водног земљишта,
- Минимална могућност загађења површинских и подземних вода,
- Минимална аеро-загађења,
- Одсуство штетних материја узрочника професионалних обољења,
- Неугрожавање здравља околног становништва,
- Одсуство изворишта водоснабдевања,
- Одсуство посебно заштићених природних и културних добара.

На основу претходних чињеница намеће се закључак да одабрана локација није имала алтернативних решења. Избор машина и уређаја обзиром на захтевани асортиман и капацитет је оптималан. За погон дизел мотора је као погонско гориво изабран еуро дизел као квалитетније и еколошки прихватљивије гориво.

5. ОПИС ЧИНИЛАЦА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ КОЈИ МОГУ БИТИ ИЗЛОЖЕНИ УТИЦАЈУ

СТАНОВНИШТВО

Основне демографске карактеристике општине Велика Плана су незнатно смањење укупног броја становника у периоду између 1991. и 2002. године, густина насељености изнад просека за Републику, негативан природни прираштај, незнатно веће учешће пољопривредног становништва у односу на градско, већи степен учешћа младе популације до 27 година и уравнотежена полна структура.

Укупан број становника општине Велика Плана, према Попису 2002. године (РС Републички завод за статистику - Општине у Србији 2004, Београд, април, 2005.), износи 44 362 становника са просечном густином насељености од 129 ст/км², што је знатно више у односу на републички просек.

Табела бр. 1 Број становника и густина насељености

	Република Србија	Подунавски округ	Општина Велика Плана
Број становника	7 498 001	210 290	44 470
Површина (км ²)	88 361	1 248	345
Густина насељености (бр.стан.км ²)	85	168	129

*Извор : РС Републички завод за статистику (Попис 2002. године)

*Друштва за грађевинарство, производњу,
промет и услуге „УДАРНИК ГРАДЊА“ доо Београд*

У међупописном периоду од 11 година (1991–2002. година), изражена је тенденција опадања броја становника у општини од 6,1%. Пад становништва у општини је изнад просека на нивоу Округа. У односу на 1991. годину број становника је 2002. године смањен за 2 871.

Табела бр. 2 Број и кретање становника у последњем међупописном периоду 1991. - 2002. године

	Република Србија	Подунавски округ	Општина Велика Плана
Попис 1991. године	7 581 437	216 056	47 341
Попис 2002. године	7 498 001	210 290	44 470
Апсолутни пораст/пад становништва	- 83 436	- 5 766	- 2 871

*Извор : РС Републички завод за статистику (Попис 2002. године)

Иако је Подунавски округ годинама био под ударом миграторних кретања становништва које се из различитих крајева досељавало на ово подручје, на територији општине Велика Плана није дошло до демографских експанзија изазваних расељавањем становништва, условљеног ранијим политичким дешавањима у окружењу. Број регистрованих избеглих лица на територији општине је 304, а евидентираних расељених лица 1 896, што није изазвало последице у простору и у функционисању одређених сектора у насељима.

Табела бр. 3 Број избеглих и расељених лица - стање 31.12.2004. године

	Избегла лица	Расељена лица
ПОДУНАВСКИ ОКРУГ	2.387	16.130
Општина Велика Плана	304	1.896

*Извор : РС Републички завод за статистику (Попис 2002. године)

Становништво општине је просторно дистрибуирано у једно градско насеље и 12 сеоских насеља.

Табела бр. 4 Број становника у насељима општине Велика Плана и густине насељености (стан./км²).

Насеље	Површина кат. општина (км ²)	Број становника (Попис 2002. године)	Густина насељености (стан./ км ²)
1. Велика Плана	47.84	16 280	340.30
2. Велико Орашје	21.26	2 229	104.84
3. Доња Ливадица	20.84	2 053	98.51
4. Крњево	47.03	4 253	90.43
5. Купусина	/	267	/
6. Лозовик	44.51	5 607	125.97
7. Марковац	31.49	3 228	102.51

*Друштва за грађевинарство, производњу,
промет и услуге „УДАРНИК ГРАДЊА“ доо Београд*

8. Милошевац	31.44	3 426	108.97
9. Ново Село	16.95	1 256	74.10
10. Радовање	12.87	689	53.53
11. Ракинац	26.38	1 100	51.82
12. Старо Село	33.97	3 022	88.96
13. Трновче	10.84	1 060	97.79
УКУПНО	345. 49	44 470	128.72

*Извор : РС Републички завод за статистику (Попис 2002. године)

Разматрајући прикупљене податке – анализом забележеног стања и узимајући у обзир присутно ограничење непотпуне и недовољно прецизне аналитичке основе – основни параметар за дефинисање прогнозе и пројекције становништва готово је немогуће препознати, осим у делу евидентно младе популације у општини.

У овом моменту претпостављена пројекција становништва би се могла изразити само квантитативно, односно као апсолутно увећање од 5% у односу на број становника по последњем Попису 2002. године од 46 670 становника (44 470- укупан број становника + 304 – избегла лица +1896 – расељена лица), што би у наредном планском периоду, до 2020. године, износило укупно 49 003 становника, узимајући у обзир решавање статуса избеглих и расељених лица трајно на територији општине, односно увећање за 2 333 лица. При томе је објективно до 2012. године очекивати стагнацију броја становника и умирење негативног природног прираштаја, а након успостављања различитих стимулативних мера би се могао очекивати континуирани раст становника.

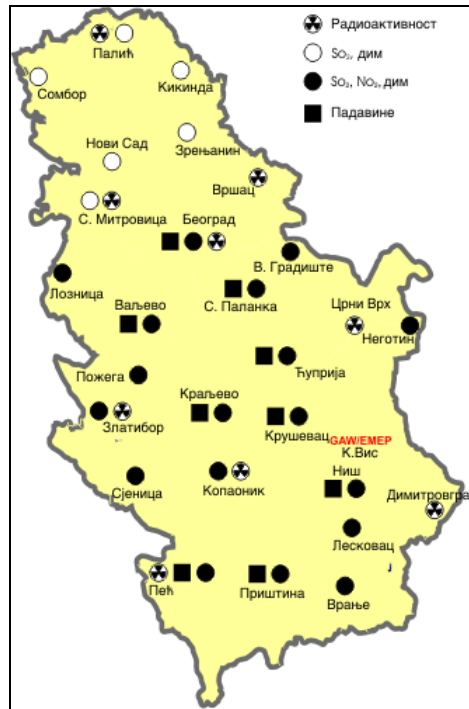
Како постоји знатна удаљеност предметног пројекта од насељеног места, могућност значајнијег утицаја је изузетно мала.

ВАЗДУХ

У Републици Србији, на 18 мерних места, врши се мониторинг квалитета ваздуха мерећи сумпор-диоксид (SO₂), азотове оксиде (NO_x) и чађ. Најближа станица предметној локацији је Смедеревска Паланка.

Постоје планови за развој мреже аутоматских станица за мониторинг квалитета ваздуха на нивоу Републике Србије, која ће садржати 5 Мапа градских станица, 4 приградске станице, 3 станице на саобраћајницама, 10 индустријских станица, 1 сеоску станицу и 1 позадинску ЕМЕП станицу.

Друштва за грађевинарство, производњу,
промет и услуге „УДАРНИК ГРАДЊА“ доо Београд

Национална мрежа станица за мониторинг ваздуха и падавина

У претходном периоду нису вршена мерења и контрола стања основних параметара којима би се исказало стање животне средине.

Како не постоји база података о стању животне средине, процена постојећег стања основних елемената животне средине извршена је на основу увида у ситуацију на терену и идентификацијом извора загађења од стране сагоревања дизел горива у багеру.

За потребе овог захтева приказани су највероватнији производи сагоревања и њихови запремински удели дизел горива.

Врста гасовитих продуката	Запремински проценти
Угљен-моноксид	48-60
Угљен-диоксид	20-24
Водена пара	4-6
Кисеоник	Без
Водоник	1-3
Рох-специфична органска једињења	4-6
PM*-чврсте честице	2-6
Паре несагорелих С6 и С7 фракција	1-2

На предметној локацији, загађење ваздуха потиче од сагоревања горива дизел моторима који покрећу багер и два камиона. У редовном раду и активностима, које ће се одвијати на локацији, емисија продуката сагоревања горива у радним машинама је занемарљива у односу на емисију са оближњег некатегорисаног пута.

ВОДЕ

Територија општине Велика Плана у хидрографском погледу припада сливовима Велике Мораве и Језаве. Вододелницу ова два слива могуће је одредити на брдовитом терену док је у низијском делу недефинисана. Од укупне површине општине сливу Велике Мораве припада око 262,0 км², а сливу Језаве око 83,0 км².

Сливу Језаве припадају Голобачки и Крњевачки поток, Трмељак поток и Сврачина. Ови водотоци су често у летњем периоду без воде, док у кишном периоду због неуређености корита и отежаног отицаја долази до поплава, тако да пољопривредна производња трпи огромне штете. Мали падови отежавају ефикасно отицање тако да се изливена вода врло споро повлачи. Поред пољопривредних површина угрожена су насеља и саобраћајнице. Тако поток Сврачина повремено угрожава Лозовик, кроз који протиче, док Голобачки поток угрожава пругу Велика Плана - Мала Крсна.

Слив Велике Мораве има развијену основну хидрографску мрежу и захвата средишњу зону раседних планина и котлина залазећи делом у Карпатско-балкански планински систем на истоку и у Динарски планински систем на западу.

Корито Велике Мораве, чија ширина варира на инфлексијама од 110 м до 250 м, на најоштријим кривинама усечено је 5-6 м у песковито-шљунковити алувијум, чија дебљина слоја није мања од 10 м. Пошто је корито од слабо везаног материјала, река руши обале и често мења положај свог тока. Једна од карактеристика тока је изражено меандрирање. Река просеца старе меандре стварајући на тај начин мртваје и тече новим коритом, у којем поново ствара меандре и тај процес се стално понавља. Сталне промене корита Велике Мораве су последица узајамног дејства кретања наноса и рада бочних сила.

Сливу Велике Мораве припадају Јасеница, Рача и Грабовачки поток. Известан број мањих водотока се улива у ободне канале који се уливају у Јасеницу. Слив Велике Мораве се одликује веома неповољним водним режимом који је условљен специфичним климатским приликама, топографијом, геолошком грађом, стањем вегетационог покривача и др.

Отицање воде у сливу карактеришу два периода и то :

- период великих вода у коме отекне 60-70% укупних годишњих вода, разарајући и плавећи пољопривредно земљиште, угрожавајући насеља, индустрију и саобраћајнице.

- период малих вода у коме отекну преостале количине воде. Овај период пада у доба вегетације, када је вода пољопривреди најпотребнија.

Однос великих и малих вода у сливу Велике Мораве је веома велики – 1: 128.

Ниво подземних вода у алувионима река је доста висок. Дебљина шљунковитог колектора на потезу Лозовик - Трновче је око 8,0 м. Оптимални капацитет истражних бунара варира од 25 до 40л/с. На вишим теренима ниво подземних вода је на 8-15 м од површине терена.

Предметна локација је спруд у кориту реке Велике Мораве, на делу кп.бр. 340 и 411/1 К.О. Доња Ливадица, општина Велика Плана. Предметна локација одређена је стационарном од км 65+030 до км. 65+190, по Генералном пројекту уређења Велике Мораве, од ушћа у Дунав до састава Западне и Јужне Мораве

ЗЕМЉИШТЕ

Подручје општине је у геолошком погледу релативно хомогено. На целој територији заступљене су седиментне стене и то на побрђу неогени језерски седименти, а у долини алувијум, настао акумулативним радом Велике Мораве. Неогене седименте углавном чине песак и глина, а на појединим местима има и терцијарних кречњака. Ни на једном месту ти кречњаци не избијају на површину.

Неогени седименти чине највећи део терена општине. Обухватају широки простор између западног обода долине Велике Мораве на западу и долине Пека на истоку, чинећи основни састав Пожаревачке греде, Божевачке косе, Моравског рова и Млавског басена.

Развијени су доњи, средњи и горњи миоцен и доњи плиоцен. Доњи миоцен је слатководно језерски. У састав језерских седимената улазе глиновити лапорци, угљевите глине и прослојци лапоровитог кристала. Знатно веће распрострањење имају јужно према Лапову, где имају и угљене слојеве. Средњи миоцен је маринског развића, а лежи преко старијих формација. У литостратиграфском погледу нижи делови глиновито-песковити садрже и тамне слојеве угља.

Панонски седименти утврђени су на простору западно од Велике Мораве. Велики део терена заузимају квартарне творевине, а у оквиру њих су констатовани седименти плиестоценске старости. Шире посматрано, истраживани део припада западном Карпатском предгорју и моравско-банатском басену, који је био захваћен алпским тектонским процесом.

Од минералних сировина констатоване су појаве титаномагнетита, графитних шкриљаца, барита и кварцних пескова, затим камених и магнетних угљева, а од грађевинских материјала шљункови и пескови, цигларска иловача и кречњаци.

Шљункови и пескови су су доброг квалитета у Моравском алувиону, а на Караули, где су кречњаци на дубини од 1м, постоји неколико мањих, сада запуштених, мајдана камена за локалне потребе.

Према привременој сеизмолошкој карти СФРЈ, коју је децембра 1982. године издао Сеизмолошки завод СР Србије – Београд, територија општине Велика Плана пада у подручје максимално опаженог интензитета 7°, 8° и 9° MCS – скале сеизмичности.

Територија општине Велика Плана представља део басена Велике Мораве што педолошком супстрату даје посебне карактеристике.

Дуж реке Велике Мораве формира се равница са надморском висином од 80-100 м, као и долином Јасенице, а земљишта су настала таложењем наноса ова два водотока.

На вишем појасу, који представља благо заталасану зараван са надморском висином од 100-297 м, земљиште се формира испод шумског покривача под директним утицајем ове вегетације.

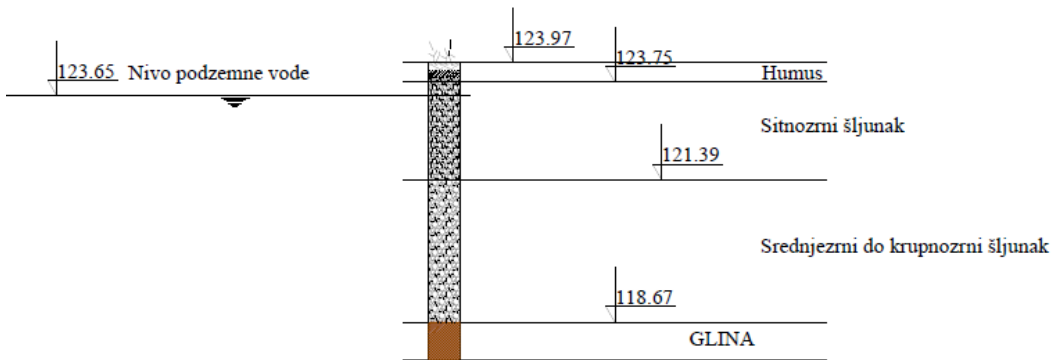
Табела бр. 1 Типови земљишта на територији општине Велика Плана

Тип земљишта	Локалитет	Повр. ха	Повр. %	Карактеристике и коришћење
Алувијум	уз корито Велике Мораве и дуж њених притока	9 176	26,6	подземна вода на дуб. око 2м песковити за шуме; иловасти и глиновити: пољопривреда (кукуруз, репа, крмно биље и поврће)
Алувијум у огајњавању	1 потес око Милошевца	2 130	6,2	потенцијално плодна земљишта
Алувијална смоница /ливадско земљиште/	дуж реке Јасенице, реке Раче и старог корита реке Лепенице(атар Новог Села и Марковца) и у атару Лозовика око реке Језаве	5 458	15,8	подземна вода на дуб. 2- 4м велика производна вредност земљишта потенцијално плодна земљишта
Смоница у огајњавању	1 локалитет у селу Радовању	1 694	4,9	потенцијално плодна земљишта
Гајњача	2 зоне: северно и јужно од реке Јасенице	15 158	43,9	подземна вода на дуб. 10- 25м дубока и развијена земљишта која одговарају већини пољопривредних култура
Гајњача у оподзољавању	2 локације: 1 у атару Ракинца и 1 у атару Крњева	720	2,1	
Делувијум у огајњавању	1 потес у атару Крњева	170	0,5	пољопривреда: највише искоришћени за њивско земљиште, воћњаке и винограде
У К У П Н О		34 506	100	

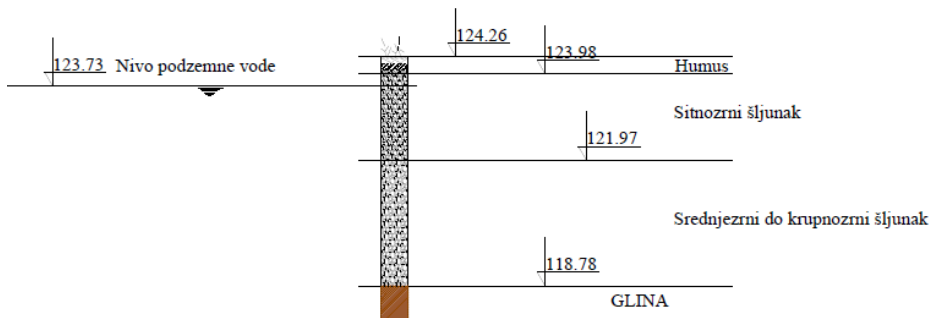
Од укупне територије општине Велика Плана, плодно земљиште (алувијум, алувијална смоница и гајњача) узима 91,2% територије (31 508 ha), средње плодно земљиште (смоница у огајњавању, гајњача у оподзољавању и делувијум у огајњавању) заузима 8,8% територије (3 040 ha), а неплодног земљишта нема. Читава територија општине представља изузетно вредан потенцијал за развој пољопривреде.

За потребе израде Пројекта експлоатације песка и шљунка, урађене су две сондажне јаме дубине 3 m из којих се види да се ради о квалитетном шљунку, количина јаловине је занемарљива.

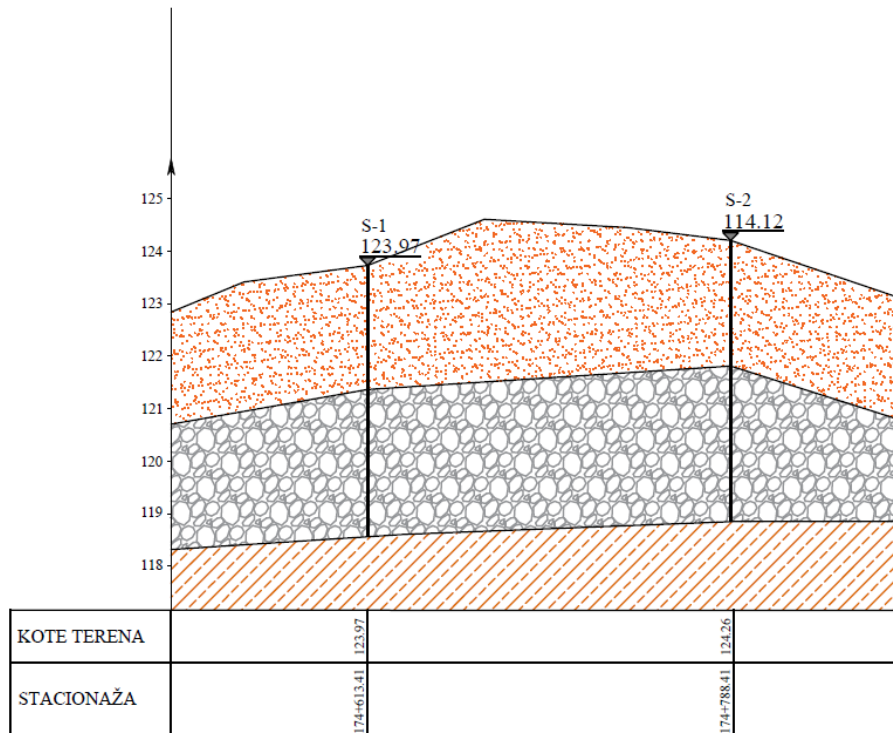
GEOTEHNIČKI PROFIL
PROGNOZNE LITOLOŠKE
SONDAŽNE BUŠOTINE S-1
X=4 844 756.13
Y=7 530 536.67
Z=123.97 mm
R=1:100

GEOTEHNIČKI PROFIL
PROGNOZNE LITOLOŠKE
SONDAŽNE BUŠOTINE S-2
X=4 844 602.48
Y=7 530 453.72
Z=124.26 mm
R=1:100

PROGNOZNI LITOLOŠKI PROFIL
eksploatacionog polja

Резултати истражне бушотине на локацији
преузети из Пројекта експлоатације песка и шљунка

ФЛОРА И ФАУНА

На подручју општине Велика Плана заступљено је станиште лужњака и јасена које заузима широку алувијалну равн дуж Велике Мораве и ливадско земљиште (алувијална смоница), дуж њених притока. Остатака ових шума нема, изузев појединачних примерака старих стабала. Ово станиште је високо продуктивно за биљну производњу, што за развој пољопривреде има изузетан значај.

Непосредно уз корита речних токова заступљено је станиште биљне асоцијације врба и топола и овај простор је добрим делом покривен групацијама ових и пратећих врста. Ово земљиште је недовољно развијено, а често су то чисти пескови са високим нивоом подземних вода или добар део године под водом, па је самим тим ово станиште мање продуктивно од претходног.

На осталом делу територије заступљено је станиште хрстова, границе и цара, које се по продуктивности налази између претходна два. Само на пар мањих локалитета заступљено је станиште китњака и граба.

Најзначајнији облик вегетације су шуме – екосистем са вишеструком и великом вредношћу.

Од аутохтоне фауне значајна је дивљач, дивље врсте птица и риба. Општина је релативно богата у погледу дивљачи (срндаћ, зец, фазан и пољска јаребица), обзиром на равничарски карактер већег дела општине и релативно мали

процент шума у њој. Предметна локација се налази и у обухвату станишта дивљих врста птица: жалар слепић, брегуница и пчеларица.

Речни токови на овом подручју природно су предодређени за станиште већег броја врста рибе. Међутим, загађени водотоци прилично су проредили ову врсту фауне - како у погледу врста, тако и по бројном стању.

КЛИМАТСКЕ КАРАКТЕРИСТИКЕ СА МЕТЕОРОЛОШКИМ ПОКАЗАТЕЉИМЉА

Климатске карактеристике анализираниг подручја су процењене на основу података за средње месечне, годишње и екстремне вредности за период 1961-1990 за температуру, релативну влагу, трајање сијања сунца, падавине и појаве са снегом, снежним покривачем, маглом и градом. Подаци су дати за мерну станицу Смедеревска Паланка (удаљена само неколико километара од општине Велика Плана).

Температурни режим овог подручја, као у осталом и читаве Великоморавске низије, одликује се одређеном правилношћу јављања. Та правилност се огледа у смислу што су средње месечне температуре од фебруара и марта па до августа у сталном порасту, да би од септембра до фебруара, биле у сталном опадању.

Основне карактеристике температурног режима подручја општине Велика Плана су :

Средња годишња t° ваздуха : $11,0^{\circ}\text{C}$

Најтоплији месец : VII (јули) - средња месечна t° ваздуха : $20,9^{\circ}\text{C}$

Најхладнији месец : I (јануар) - средња месечна t° ваздуха : $-0,4^{\circ}\text{C}$

Апсолутни макс. : $41,3^{\circ}\text{C}$

Апсолутни мин. : $-29,9^{\circ}\text{C}$

Период када средња дневна температура достиже вредност изнад 10°C се бележе од априла до октобра. "Летњи дани" се бележе од петог до деветог

месеца, жарки дани од шестог до осмог па и деветог месеца, а тропски дани у седмом и осмом месецу. Апсолутне, максималне температуре достизале су на овом подручју и вредност $41,3^{\circ}\text{C}$, а апсолутне минималне температуре вредност $-29,9^{\circ}\text{C}$.

Према подацима који се односе на честине праваца и средње брзине ветра (подаци РХЗ за 2003. год.) карактеристике ветрова на овом подручју су:

Честине тишина : 330

Најчешћи ветрови :

NW – 208 ($v = 2,3 \text{ m/s}$)

N – 200 ($v = 2,6 \text{ m/s}$)

SE – 161 ($v = 2,7 \text{ m/s}$)

S – 159 ($v = 2,9 \text{ m/s}$)

На основу изнетих података, у Великој Плани преовлађују ветрови из северозападног, северног, југоисточног и јужног квадранта.

На основу просечних вредности климатских елемената за дужи низ година, клима овог подручја има карактер континенталне климе, што и јесте карактеристично за речне долине средњег тока Дунава. Ова клима се карактерише хладним зимама и жарким летима са карактеристикама доста наглих скокова температуре у пролеће. Ове појаве узрокују нагло топљење снега, односно плављење, превлаживање и угрожавање земљишта. Извесна

измењеност ове климе се огледа кроз утицај долином Дунава и Велике Мораве, као и утицај планинске климе ободних планина.

РЕЛАТИВНА ВЛАЖНОСТ ВАЗДУХА

Основне карактеристике режима влажности ваздуха су:

- Средња годишња релативна влажност ваздуха износи 73,3 %
- Мин. средња месечна вредност : VIII (август) : 69,4 %
- Макс. средња месечна вредност : XII и I (децембар и јануар) - 82,6 % и 80.5 %

ПАДАВИНЕ

Основне карактеристике режима падавина:

- Σ средње годишње висине падавина : 636,2 мм
- Мин. средња месечна висина падавина : II (фебруар) : 43 мм
- Макс. средња месечна висина падавина : VI (јуни) : 91 мм

Највише кише падне у периоду од маја до јула – просечно око 34,55% падавина. Плувиометријски режим показује типичне одлике континенталног климата

ОБЛАЧНОСТ И ОСУНЧАВАЊЕ МЕЂУСОБНИ ОДНОС НАВЕДЕНИХ ЧИНИЛАЦА

Основне карактеристике дужине трајања сунчевог сјаја и степена облачности су:

- Макс. стварног трајања сунчевог сјаја : VII (јул) : 292,4 h
- Мин. стварног трајања сунчевог сјаја : XII (децембар) : 66,3 h
- Средње годишње трајање сунчевог сјаја : 2101,6 h
- Макс. број облачних дана : XII (децембар) : 16,6
- Мин. број облачних дана : VIII (август) : 3,9
- Средњи годишњи број облачних дана : 116

6. ОПИС МОГУЋИХ ЗНАЧАЈНИХ ШТЕТНИХ УТИЦАЈА ПРОЈЕКТА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

Експлоатација речног наноса без обзира на све техничке и технолошке карактеристике самог процеса и коришћену опрему може у одређеним ситуацијама представљати извор загађења животне средине.

Први вид могућих последица представљају утицаји и промене које ће се јавити током уређења саме локације који су по својој природи и привременог и трајног карактера. Ови утицаји су последица присуства људи и механизације, као и технологије и организације извођења припремних радова.

Утицаји на животну средину који се јављају као последица редовног рада објекта, односно експлоатације шљунка и песка имају трајни карактер и представљају утицаје посебно значајне са становишта односа према животној средини, односно њеном угрожавању и очувању од даље деградације, као и временској димензији трајања.

На крају ту су и утицаји у ванредним, удесним или акцидентним ситуацијама са својом основном карактеристиком да се јављају у кратком временском интервалу са великим интензитетом.

Успешност сваког решења у домену заштите животне средине подразумева свестрано сагледавање и дефинисање свих категорија наведених утицаја. У том смислу се увек као приоритет поставља обавеза о њиховом дефинисању у односу на основне природне чиниоце (климу, воду, ваздух, тло, флору, фауну, пејзаж) који, гледано кроз призму теорије екосистема, и представљају потпуно уређен и избалансиран саморегулирајући механизам. Могући утицаји изазвани експлоатацијом речног наноса из предметне локације назначени су у наредној матрици.

- Постојање пројекта-неће имати значајних непосредних, посредних, секундарних кумулативних, дугорочних и сталних утицаја на животну средину у редовном раду Пројекта. Ради се о захвату, активне површине 3532,54 m², на којем се истовремено налазе 2 грађевинска возила, са 2+2 запослена радника (2 су радници на чувању комплекса) и са радом у две смене (док траје обданица). Могућ утицај Пројекта је искључиво у удесним ситуацијама-процуривање горива.
- Коришћење природних ресурса-редован рад Пројекта је управо коришћење шљунка који је природни ресурс.
- Емисија загађујућих материја-се у концентрацијама изнад дозвоњених, не очекује у редовном раду Пројекта. На локалитету ће бити, истовремено, ангажовано две грађевинске радне машине (багер и један камион).

7. ОПИС МЕРА ПРЕДВИЂЕНИХ У ЦИЉУ СПРЕЧАВАЊА, СМАЊЕЊА ИЛИ ОТКЛАЊАЊА СВАКОГ ЗНАЧАЈНОГ ШТЕТНОГ УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

Мере заштите од могућег негативног утицаја експлоатације шљунка, представљају најзначајнији део документа, јер омогућавају надлежном инспекцијском органу контролу и надзор над реализацијом пројекта и евентуалну интервенцију у случају непридржавања дефинисаних законских обавеза и мере заштите животне средине од стране Носиоца пројекта.

Мере које су неопходне за спречавање, смањење и отклањање сваког значајнијег штетног утицаја на животну средину могу се класификовати на следеће:

7.1 . Опште мере заштите

- 1) При пројектовању и извођењу радова морају се применити решења и мере које ће обезбедити услове за очување земљишта, подземних и површинских вода, поштујући услове заштите природе и ограничење простора за вађење речног наноса дате од стране Завода за заштиту природе Србије;
- 2) Све планиране активности морају бити лоциране ван зона санитарне заштите изворишта водоснабдевања или изворишта за друге намене;
- 3) Није дозвољено отварање фреатске (слободне) издани;
- 4) Радови на експлоатацији шљунка не смеју угрозити живи свет у реци и њеној инундационој равни;

- 5) Није дозвољено уклањање и угрожавање обалоутврда и других водних грађевина;
- 6) Током извођења радова ниво буке и аерозагађења не сме прећи дозвољене граничне вредности;
- 7) Ангажована механизација и опрема треба да задовољавају критеријуме у погледу дозвољених емисија, како би се негативни утицаји експлоатације свели на најмању меру;
- 8) Комунални и сав остали отпад настао током радова мора бити сакупљан и евакуисан на одговарајући начин, на место које одреде надлежне службе;
- 9) На предметној локацији није дозвољено вршити сервис и ремонтовање машина, средстава и опреме;
- 10) Током спровођења радова потребно је предузети мере за спречавање изливања горива , мазива и других штетних и опасних материја у тло или водоток;
- 11) У случају хаваријског изливања горива, мазива и других опасних и штетних материја, при чему је дошло до загађења земљишта, површинских и подземних вода, Носилац пројекта дужан је да тренутно обустави радове, обавести надлежне институције и предузеће овлашћено за санирање;
- 12) При акцидентном загађењу земљишта, Носилац пројекта је обавезан да у што хитнијем року уклони просуту материју и извршити санацију контаминираниог земљишта;
- 13) У случају изливања штетних материја у водоток, потребно је извршити одговарајуће анализе воде и предузети мере санације и заштите живог света реке;
- 14) Забрањено је угрожавање биодиверзитета и геодиверзитета опасним и штетним материјама и средствима, отпадом и грађевинским материјалом на предметном подручју;
- 15) Приликом извођења радова у радном простору придржавати се правила о противпожарној заштити и примењивати техничке и друге мере заштите на раду, у циљу заштите и безбедности радника;
- 16) Уколико се током радова наиђе на геолошко-палеонтолошке или минералошкопетролошке објекте , за које се претпоставља да имају својство природног добра, Носилац пројекта дужан је да обавести Министарство заштите животне средине у року од 8 дана од дана проналаска, као и да предузме све мере како се природно добро не би оштетило до доласка овлашћеног лица;
- 17) По завршетку радова евентуално настали вишак материјала уклонити са локације, на место одређено од стране надлежне комуналне службе.

7.2 . Мере заштите у току припреме радилишта

- 1) Радилиште мора да буде видно обележено и на њему морају бити обезбеђени услови за несметану контролу багеровања;
- 2) Извођење радова не сме ометати редовно одвијање јавног саобраћаја;
- 3) За приступ радилишту морају се користити постојећи путеви;
- 4) Забрањено је било какво испуштање отпадних вода, уља и мазива и делова радне опреме у реку;
- 5) Није дозвољена сеча стабала и жбунасте вегетације изван експлоатационог простора;
- 6) Није дозвољено паљење крчевине и живице дуж међа имања.

7.3 . Мере при припреми локације за депоновани материјал

- 1) Депоновање материјала из ископа могуће је вршити само на уређеном одлагалишту;

- 2) Привремено одлагалиште мора бити удаљено бар 50 м од водотока;
- 3) На микролокацији радова дозвољено је снабдевање горивом и мазивима на простору који је посебно намењен за то, а који мора бити водонепропустан и опремљен средствима за неутрализацију евентуално проливеденог горива и мазива (сорбентима), заштићен од спирања штетних материја у водоток и земљиште;
- 4) Јаловину, муљ или други повлатни слој песка и шљунка није дозвољено одлагати у водоток;
- 5) По завршетку радова извршити ликвидацију радилишта и локацију довести у стање блиско суседном простору.

7.4 . Мере у току рада пројекта

- 1) У оквиру експлоатационог поља потребно је придржавати се техничких ограничења прописаних Решењем о издавању водних услова ЈВП „Србијаводе“, као и Предпројектних услова за израду техничке документације за багеровање речног наноса из корита реке;
- 2) Експлоатација шљунка и песка на предметној локацији мора се изводити на начин и у обиму којим ће се обезбедити очување или побољшање водног режима, стабилност обала и заштита водних грађевина;
- 3) Експлоатационо поље пројектовати тако да се експлоатацијом не иде испод коте талвега , као ни изнад коте нивоа средње воде на предметном потезу;
- 4) При вршењу експлоатације није дозвољено изазивање појаве ерозије или угрожавање стабилности обала или речног корита;
- 5) Нагиби косина и засека морају да обезбеде стабилност вишег терена, односно не смеју да изазову инжењерско-геолошке појаве и процесе;
- 6) У случају појаве великих вода потребно је прекинути радове, уклонити људство и механизацију;
- 7) На предметној локацији није дозвољено вршити сепарацију и друге врсте обраде експлоатисаног материјала;
- 8) Претакање горива у ангажовану механизацију мора се вршити на начин да се избегне изливање горива у водоток и земљиште, на простору обезбеђеном од загађења земљишта и вода, а сав настали отпад при том процесу третирати као опасан отпад и у складу са тим одлагати и депоновати на начин прописан законском регулативом;
- 9) Експлоатација не сме ометати рибарство;
- 10) Извођење радова на експлоатацији и транспорту није дозвољено ноћу;
- 11) Забрањена је употреба светлосних рефлектора и другог вештачког осветљења који би осветљавали шире подручје експлоатационог поља и/или били усмерени према небу;
- 12) Радне екипе не смеју да уништавају или оштећују биљне и животињске врсте или њихова станишта;
- 13) Радне екипе дужне су да се придржавају општих мера заштите, правила о прикупљању и одношењу отпада, правила о заштити на раду и осталих мера прописаних техничком документацијом;
- 14) Планирати употребу машина и опреме изграђених по новим технологијама тако да се могући негативни утицаји на околину сведу на најмању меру;
- 15) При експлоатацији обавеза Носиоца пројекта је да се придржава прибављених Услова Завода за заштиту природе Србије;
- 16) Пројектом дефинисати организацију вађења песка и шљунка са предвиђеним фазама експлоатације , динамичким планом експлоатације по месецима и обрачуном маса које се могу багерovati са локације;
- 17) Обавеза Носиоца пројекта је да редовно и свакодневно води дневник рада о експлоатацији шљунка, са подацима о извађеним количинама, јаловинском материјалу, и потрошњи нормираног материјала;
- 18) Обавеза Носиоца пројекта је да Инспектору за заштиту животне средине учини доступним редовне месечне извештаје о извађеним количинама песка и шљунка;
- 19) Обавеза Носиоца пројекта је да по завршетку експлоатације, у складу са издатом Водопривредном сагласношћу, изврши контролно геодетско снимање експлоатационог

поља, и податке о томе достави надлежном органу који је издао Водопривредну сагласност.

Планови и техничка решења заштите животне средине

- По завршеној експлоатацији и уклањању багера, извршиће се осигурање обале сађењем траве и самоникле врбе.

Друге мере заштите животне средине

Друге мере заштите животне средине су мере које предлажу аутору Захтева и које се морају реализовати у домену управљања животном средином на предметној локацији.

- Обезбедити пластичну канту за одлагање комуналног отпада;
- Комунални отпад носити са комплекса свакодневно, после завршетка радног времена;
- Неопходно је редовно комунално одржавање и чишћење контејнера за смештај радника и комплекса;
- Забрањено је било какво спаљивање отпада (чврстог и течног) на комплексу;
- Обавезно је свакодневно вођење евиденције о ископаном и извеженим количинама откривке и шљунка.

8. ПОДАЦИ О МОГУЋИМ ТЕШКОЋАМА

У току израде овог Захтева, нису констатовани технички недостаци због којих би функционисање Пројекта угрожавало животну средину. Исто тако није утврђено непостојање стручног знања и вештина за пројектовање и примену мера заштите животне средине.

Носилац пројекта, обзиром на делатност, добро је упознат са проблематиком из домена заштите животне средине тако да и то даје гаранцију да ће и планиране активности спроводити на такав начин да проузрокује најмању могућу промену у животној средини, ризик по животну средину и здравље људи.

9. ЗАКОНСКА РЕГУЛАТИВА И ДРУГА ДОКУМЕНТАЦИЈА

- Закон о заштити животне средине („Службени гласник РС“, бр. 135/04, 36/09, 72/09, 43/11- одлука УС и 14/16);
- Закон о процени утицаја на животну средину („Службени гласник РС“, бр. 135/04 и 36/09);
- Закон о стратешкој процени утицаја на животну средину („Службени гласник РС“, бр. 135/04 и 88/10);
- Закон о рударству и геолошким истраживањима („Службени гласник РС“, бр. 101/15);
- Закон о планирању и изградњи („Службени гласник РС“, бр. 72/09, 81/09-испр., 64/10-одлука УС, 24/11, 121/12, 42/13-одлука УС, 50/13-одлука УС, 98/13-одлука УС, 132/14 и 14/14);
- Закон о безбедности и здрављу на раду („Службени гласник РС“, бр. 101/05 и 91/15);

*Друштва за грађевинарство, производњу,
промет и услуге „УДАРНИК ГРАДЊА“ доо Београд*

- Закон о заштити од пожара („Службени гласник РС“, бр. 111/09 и 20/15);
- Закон о ванредним ситуацијама (“Службени гласник РС“, бр. 111/09, 92/11 и 93/12);
- Закон о водама („Службени гласник РС“, бр. 30/10, 93/12 и 101/16);
- Закон о заштити земљишта („Службени гласник РС“, бр. 112/15);
- Закон о пољопривредном земљишту („Службени гласник РС“, бр. 62/06, 65/08-др. закон, 41/09, 112/15 и 80/17);
- Закон о заштити ваздуха („Службени гласник РС“, бр. 36/09 и 10/13);
- Закон о заштити природе („Службени гласник РС“, бр. 36/09, 88/10, 91/10-иср. И 14/16);
- Закон о културним добрима („Службени гласник РС“, бр. 71/94, 52/11-др. закони и 99/11-др. закон);
- Закон о заштити од буке у животној средини („Службени гласник РС“, бр. 36/09 и 88/10);
- Закон о управљању отпадом („Службени гласник РС“, бр. 36/09, 88/10 и 14/16);
- Закон о амбалажи и амбалажном отпаду („Службени гласник РС“, бр. 36/09);
- Закон о шумама („Службенигласник РС“, бр. 30/10, 93/12 и 89/15);
- Закон о безбедности саобраћаја на путевима („Службени гласник РС“, бр. 41/09, 53/10, 101/11, 32/13-одлука УС, 55/14, 96/15-др. закон, 09/16-одлука УС, 24/18, 41/18 и 41/18-др. закон);
- Закон о транспорту опасне робе („Службени гласник РС“, бр. 104/16);
- Закон о режиму вода („Службени гласник РС“, бр. 59/98 и 101/05-др. закон);
- Уредба о категоризацији државних путева („Службени гласник РС“, број 105/13, 119/13 и 93/15);
- Уредба о категоризацији железничких пруга („Службенигласник РС“, бр. 115/13);
- Уредба о утврђивању Листе пројеката за које је обавезна процена утицаја и Листе пројеката за које се може захтевати процена утицаја на животну средину („Службенигласник РС“, бр. 114/08);
- Уредба о еколошкој мрежи („Службени гласник РС“, бр. 102/10);
- Уредба о категоризацији водотока („Службени гласник СРС“, бр. 5/68);
- Уредба о класификацији водотока („Службени гласник СРС“, бр. 5/68);
- Уредба о граничним вредностима приоритетних и приоритетних хазардних супстанци које загађују површинске воде и роковима за њихово достизање („Службенигласник РС“, бр. 24/14);
- Уредба о граничним вредностима емисије загађујућих материја у воде и роковима за њихово достизање („Службени гласник РС“, бр. 67/11, 48/12 и 1/16);

- Уредба о граничним вредностима загађујућих материја у површинским и подземним водама и седименту и роковима за њихово достизање („Службени гласник РС“, бр. 50/12);
- Уредба о програму систематског праћења квалитета земљишта, индикаторима за оцену ризика од деградације земљишта и методологији за израду ремедијационих програма („Службенигласник РС“, бр. 88/10);
- Уредба о утврђивању листе категорија квалитета ваздуха по зонама и агломерацијама на територији Републике Србије за 2014. годину („Службени гласник РС“, бр. 105/15);
- Уредба о условима за мониторинг и захтевима квалитета ваздуха („Службени гласник РС“, бр. 11/10, 75/10 и 63/13);
- Уредба о граничним вредностима емисија загађујућих материја у ваздух из стационарних извора загађивања, осим постројења за сагоревање („Службени гласник РС“, бр. 111/15);
- Уредба о индикаторима буке, граничним вредностима, методама за оцењивање индикатора буке, узнемиравања и штетних ефеката буке у животној средини („Службенигласник РС“, бр. 75/10);
- Правилник о садржини студије о процени утицаја наживотну средину („Службени гласник РС“, бр. 69/05);
- Правилник о проглашењу и заштити строго заштићених и заштићених дивљих врста биљака, животиња и гљива („Службенигласник РС“, бр. 5/10, 47/11, 32/16 и 98/16);
- Правилник о садржини и обрасцу захтева за издавање водних аката, садржини мишљења у поступку издавања водних услова и садржини извештаја у поступку издавања водне дозволе („Службени гласник РС“, бр. 72/17);
- Правилник о начину одређивања и одржавања зона санитарне заштите изворишта водоснабдевања („Службенигласник РС“, бр. 92/08);
- Правилник о параметрима еколошког и хемијског статуса површинских вода и
- Параметрима хемијског и квантитативног статуса подземних вода („Службени гласник РС“, бр. 74/11);
- Правилник о начину и условима за мерење количине и испитивање квалитета отпадних вода и садржини извештаја о извршеним мерењима („Службени гласник РС“, бр. 33/16);
- Правилник о методама мерења буке, садржини и обиму извештаја о мерењу буке („Службенигласник РС“, бр. 72/10);
- Правилник о начину складиштења, паковања и обележавања опасног отпада („Службенигласник РС“, бр. 92/10);
- Правилник о условима, начину и поступку управљања отпадни муљима („Службенигласник РС“, бр. 71/10);
- Правилник о начину и поступку управљања истрошеним батеријама и акумулаторима („Службенигласник РС“, бр. 86/10);
- Правилник о буци коју емитује опрема која се употребљава на отвореном простору („Службенигласник РС“, бр. 1/13);

*Друштва за грађевинарство, производњу,
промет и услуге „УДАРНИК ГРАДЊА“ доо Београд*

- Одлука о одређивању граница водних подручја („Службени гласник РС“, бр. 75/10);
- Одлука о утврђивању Пописа вода I реда („Службени гласник РС“, бр. 83/10).

10. Упитник уз захтев за одлучивање о потреби процене утицаја на животну средину

Ред. бр.	Питање	да/не	Да ли ће то имати значајне последице?
1.	Да ли извођење, рад или престанак рада пројекта подразумевају активности које ће проузроковати физичке промене на локацији (топографије, коришћења земљишта, измену водних тела) ?	ДА	Експлоатација речног наноса (песка и шљунка) из корита реке Велике Мораве, узрокује физичке промене на локацији.
2.	Да ли извођење или рад пројекта подразумева коришћење природних ресурса, као што су земљиште, воде, материјали или енергија, посебно ресурса који нису обновљиви или који се тешко обезбеђују?	ДА	Природни ресурси који се експлоатишу из корита реке Велике Мораве, припадају делимично обновљивим ресурсима.
3.	Да ли пројекат подразумева коришћење, складиштење, транспорт, руковање или производњу материја или материјала који могу бити штетни по људско здравље или животну средину, или који могу изазвати забринутост због постојећих или потенцијалних ризика по људско здравље?	НЕ	Пројекат подразумева експлоатацију минералних сировина поступком багеровања, што је механичка технолошка операција.
4.	Да ли ће на пројекту током извођења, рада или по престанку рада настајати чврсти отпад?	ДА	Обављањем предметне делатности настаје чврсти отпад и извозиће се возилима ЈКП Милош Митровић.
5.	Да ли ће на пројекту долазити до испуштања загађујућих материја или било каквих опасних, отровних или непријатних материја у ваздуху?	ДА	Обављањем активности експлоатације речног наноса, емитују се издувни гасови који настају сагоревањем дизел горива у дизел мотору који покреће багер.
6.	Да ли ће пројекат проузроковати буку и вибрације, испуштање светлости, топлотне енергије или електромагнетног зрачења?	ДА	Очекује се повећани ниво буке од рада дизел мотора током рада багера на ископу песка и шљунка. Повећаних вибрација, светлости, топлоте и електромагнетног зрачења, нема.

*Друштва за грађевинарство, производњу,
промет и услуге „УДАРНИК ГРАДЊА“ доо Београд*

7.	Да ли пројекат доводи до ризика од контаминације земљишта или воде испуштеним загађујућим материјама на тло или у површинске или подземне воде?	НЕ	Пројекат не предвиђа било каквог испуштања загађујућих материја у површинске воде или тло, искључиво у случају акцидента-процуривања течних горива из резервоара наведене механизације.
8.	Да ли ће током извођења или рада пројекта постојати било какав ризик од удеса, који може угрозити људско здравље или животну средину?	ДА	Генерално, ризик од удеса увек постоји. Угрожавање људског здравља, загађивање земљишта и подземних вода, активностима при експлоатацији речног наноса је могуће. Али на градилишту постоји метална бурад са сорбентом који ће се при евентуалном испуривању прикупити и предати овлашћеном оператеру за ову врсту отпада.
9.	Да ли ће Пројекат довести до социјалних промена, на пример у демографском смислу, традиционалном начину живота, запошљавању?	НЕ	
10.	Да ли постоје било који други фактори које треба анализирати, као што је развој који ће уследити, који би могли довести до последица по животну средину или до кумулативних утицаја са другим постојећим или планираним активностима на локацији?	НЕ	
11.	Да ли има подручја на локацији или у близини локације, заштићених по међународним или домаћим прописима због својих еколошких, пејзажних, културних или других вредности, која могу бити захваћена утицајем пројекта?	НЕ	

*Друштва за грађевинарство, производњу,
промет и услуге „УДАРНИК ГРАДЊА“ доо Београд*

12.	Да ли има подручја на локацији или у близини локације, важних и осетљивих због еколошких разлога, на пример мочваре, водотоци или друга водна тела, планинска или шумска подручја, која могу бити загађена извођењем пројекта?	НЕ	Река Велика Морава је једино површинско водно тело у близини локације где се изводе радови, у складу са Водним условима Републичке дирекције за воде.
13.	Да ли има подручја на локацији или у близини локације која користе заштићене, важне и осетљиве врсте фауне и флоре (на пример за насељавање, лежење, одрастање, одмарање, презимљавање и миграцију) а која могу бити загађене реализацијом пројекта?	НЕ	
14.	Да ли на локацији или у близини локације постоје површинске или подземне воде, које могу бити захваћене утицајем пројекта?	НЕ	Река Велика Морава је једино површинско водно тело у близини локације, али предузетим мерама спречава се негативан утицај пројекта на исту.
15.	Да ли на локацији или у близини локације постоје подручја или природни облици високе амбијенталне вредности који могу бити захваћени утицајем пројекта?	НЕ	
16.	Да ли на локацији или у близини локације постоје путни правци или објекти који се користе за рекреацију, или други објекти, који могу бити захваћени утицајем пројекта?	НЕ	
17.	Да ли на локацији или у близини локације постоје транспортни правци који могу бити загушени или који проузрокују проблеме по животну средину, а који могу бити захваћени утицајем пројекта?	НЕ	
18.	Да ли се пројекат налази на локацији на којој ће вероватно бити видљив великом броју људи?	НЕ	

*Друштва за грађевинарство, производњу,
промет и услуге „УДАРНИК ГРАДЊА“ доо Београд*

19.	Да ли на локацији или у близини локације има подручја или места од историјског и културног значаја која могу бити захваћена утицајем пројекта?	НЕ	
20.	Да ли се пројекат налази на локацији у претходном неразвијеном подручју које ће због тога претрпети губитак зелених површина?	НЕ	Предметна локација се налази у кориту реке Велике Мораве .
21.	Да ли се на локацији или у близини локације пројекта користи земљиште, на пример за куће, вртове, друге приватне намене, индустријске или трговачке активности, рекреацију, као јавни отворени простор, за јавне објекте, пољопривредну производњу, за шуме, туризам, рударске или друге активности које које могу бити захваћене утицајем пројекта?	НЕ	Локација представља простор у кориту за велику воду у коме је према Закону водама („Сл.гл. РС „ бр. 30/10, 93/12, 101/16 и 95/2018) забрањена изградња објеката: кућа, индустријских или трговачких објеката, осим за рекреацију, или као јавни отворени простор
22.	Да ли за локацију или околину локације постоје планови за будуће коришћење земљишта које може бити захваћено утицајем пројекта?	НЕ	
23.	Да ли на локацији или у близини локације постоје подручја са великом густином насељености или изграђености, која могу бити захваћена утицајем пројекта?	НЕ	
24.	Да ли се на локацији или у близини локације има подручја заузетих специфичним (осетљивим) коришћењима земљишта, на пример болнице, школе, верски објекти, јавни објекти који могу бити захваћени утицајем пројекта?	НЕ	

Друштва за грађевинарство, производњу,
промет и услуге „УДАРНИК ГРАДЊА“ доо Београд

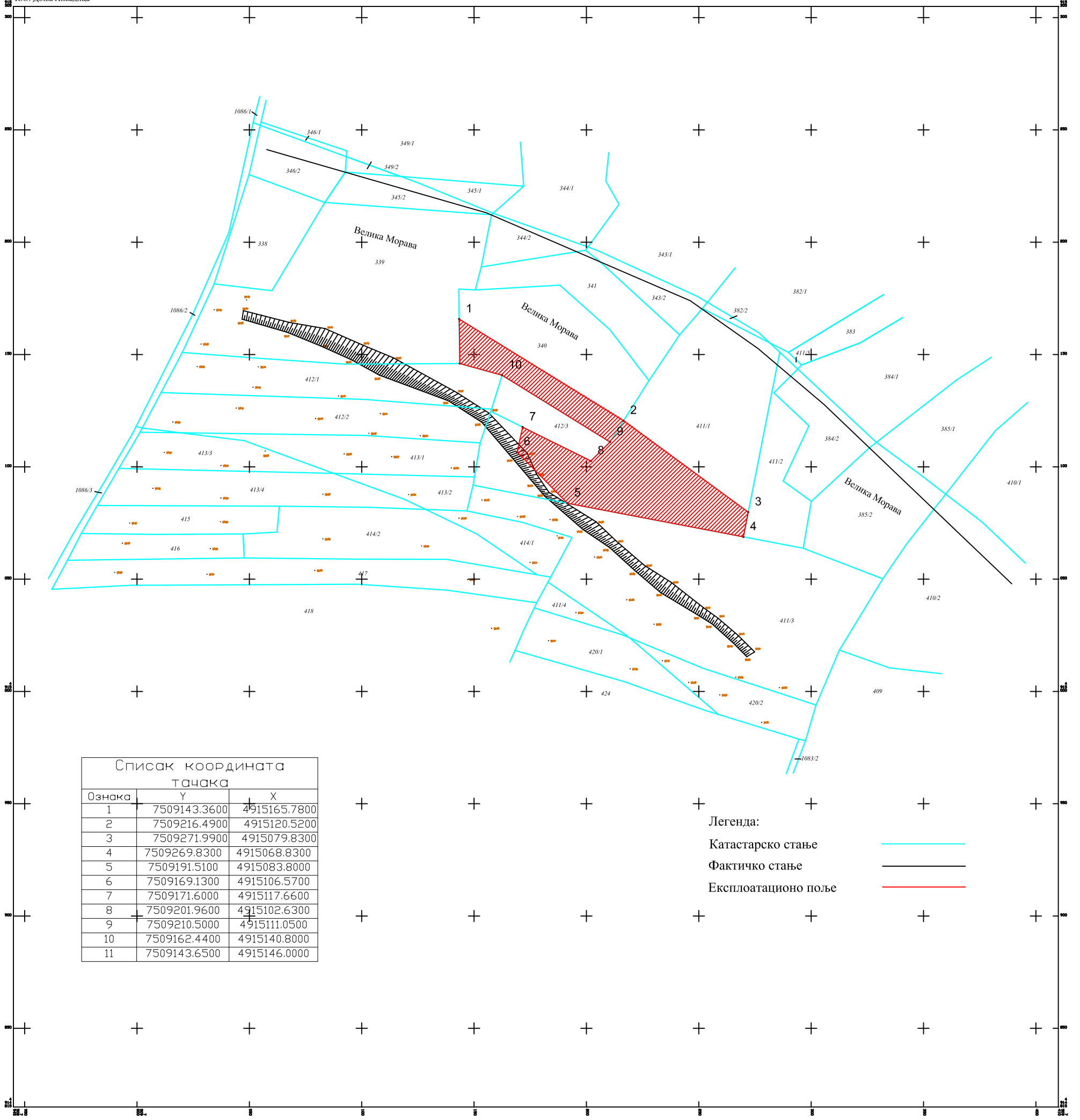
25.	Да ли на локацији или у близини локације има подручја са важним, високо квалитетним или ретким ресурсима (на пример подземне воде, површинске воде, шуме, пољопривредна, риболовна, ловна и друга подручја, заштићена природна добра, минералне сировине и др.) која могу бити који могу бити захваћени утицајем пројекта?	НЕ	
26.	Да ли на локацији или у близини локације има подручја која већ трпе загађења или штету на животној средини (на пример где су постојећи правни нормативи животне средине пређени), која могу бити захваћена утицајем пројекта?	НЕ	
27.	Да ли је локација пројекта угрожена земљотресима, слегањем земљишта, клизиштима, ерозијом, поплавама или повратним климатским условима (на пример температурним разликама, маглом, јаким ветровима) које могу довести до проузроковања проблема у животној средини од стране пројекта?	НЕ	Радови се изводе у периоду малих вода, када не постоји опасност од поплава.

НОСИЛАЦ ПРОЈЕКТА
Друштва за грађевинарство, производњу,
промет и услуге „УДАРНИК ГРАДЊА“ доо
Београд
Милорад Рајовић
ул. Милана Ракића бр.48, Београд
064/823 99 00

П Р И Л О З И

1. Катастарско топографски план са контурама експлоатације спруда Својново, Р=1:500, издата од стране Гео ЗС доо Београд
2. Решење о условима заштите природе, издати од стране Завода за заштиту природе Србије под бр.021-2176/3 од 04.07.2024.год.
3. Водни услови издати од стране ЈВП „Србијаводе“ Београд, ВПЦ „Морава“ Ниш, под бр.5188/1 од 30.05.2024.год.

КАТАСТАРКО ТОПОГРАФСКИ ПЛАН
Локација: Катастарска парцела бр.339,340.....

Списак координата тачака		
Ознака	Y	X
1	7509143.3600	4915165.7800
2	7509216.4900	4915120.5200
3	7509271.9900	4915079.8300
4	7509269.8300	4915068.8300
5	7509191.5100	4915083.8000
6	7509169.1300	4915106.5700
7	7509171.6000	4915117.6600
8	7509201.9600	4915102.6300
9	7509210.5000	4915111.0500
10	7509162.4400	4915140.8000
11	7509143.6500	4915146.0000

Легенда:
Катастарско стање —————
Фактичко стање —————
Експлоатационо поље —————

1 Подаци о снимању:
1) ГПС и прецизна тахиметрија
Април 2024

размера 1:500

Катастарско топографски план израдио:

Zlatko
Vasiljević
200016820

Digitally signed by Zlatko
Vasiljević 200016820
DN: c=RS,
serialNumber=PNORS-29049757
61537,
serialNumber=CA:RS-200016820
, sn=Vasiljević,
givenName=Zlatko, cn=Zlatko
Vasiljević 200016820
Date: 2024.05.08 15:34:01
+02'00'

Dragomir
Stojićević
200048180

Digitally signed by Dragomir
Stojićević 200048180
DN: c=RS,
serialNumber=CA:RS-200048180,
serialNumber=PNORS-17059497
10111, sn=Stojićević,
givenName=Dragomir,
cn=Dragomir Stojićević
200048180
Date: 2024.05.08 15:32:44 +02'00'

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ЗАВОД ЗА ЗАШТИТУ ПРИРОДЕ СРБИЈЕ
НОВИ БЕОГРАД, Јапанска бр. 35
Тел: +381 11/2093-802; 2093-803;
Факс: +381 11/2093-867

Завод за заштиту природе Србије из Београда, ул. Јапанска бр. 35, на основу члана 9. Закона о заштити природе („Службени гласник РС“, бр. 36/2009, 88/2010, 91/2010-испр., 14/2016, 95/2018 - др. Закон и 71/2021) и члана 136. Закона о општем управном поступку („Службени гласник РС“, бр. 18/2016, 95/2018 - аутентично тумачење и 2/2023-Одлука УС), поступајући по Захтеву од 03.06.2024. године Друштва за грађевинарство, производњу, промет и услуге „УДАРНИК ГРАДЊА“ д.о.о. Београд, ул. Милана Ракића бр. 48, 11000 Београд, за издавање услова заштите природе за пројекат вађења речног наноса са спруда уз десну обалу, у кориту реке Велике Мораве, на приближној стационажи од km 65+030 до km 65+190, на делу к.п. бр. 340 и 411/1 К.О. Доња Ливадица, општина Велика Плана, дана 04.07. 2024. године под 03 бр. 021-2176/3 доноси

РЕШЕЊЕ

1. Подручје на којем се планира експлоатација речног наноса реке Велике Мораве не налази се унутар заштићеног подручја за које је спроведен или покренут поступак заштите. Експлоатационо поље се налази у обухвату еколошког коридора од међународног значаја – река Велика Морава еколошке мреже Републике Србије према Уредби о еколошкој мрежи („Службени гласник РС“, бр. 102/2010). Предметна локација се налази и у обухвату станишта дивљих врста птица: жалар слепић *Charadrius dubius*, брегуница *Riparia riparia* и пчеларица *Merops apiaster*, строго заштићених дивљих врста у складу са Правилником о проглашењу строго заштићених и заштићених дивљих врста биљака, животиња и гљива („Службени гласник“ бр. 5/2010, 47/2011, 32/2016 и 98/2016). Сходно томе, издају се следећи услови заштите природе:

Општи услови:

- 1) Планиране активности из захтева се могу реализовати на предметном подручју које се налази на деловима к.п. бр. 340 и 411/1 К.О. Доња Ливадица, општина Велика Плана, односно на експлоатационом пољу дефинисаном у захтеву:

Тачка	Y	X
1	7509143.36	4915165.78
2	7509216.49	4915120.52
3	7509271.99	4915079.83
4	7509269.83	4915068.83
5	7509191.51	4915083.80
6	7509169.13	4915106.57
7	7509171.60	4915117.66
8	7509201.96	4915102.63
9	7509210.50	4915111.05
10	7509162.44	4915140.80
11	7509143.65	4915146.00

- 2) Забрањено је депоновање речног наноса на простору вађења или у обалској зони;
- 3) Забрањено је угрожавање биодиверзитета и геодиверзитета опасним и штетним материјама и средствима, отпадом и грађевинским материјалом на предметном подручју;
- 4) Забрањено је извођење радова који би довели до замућења воде у периоду дужем од пет дана;
- 5) Забрањено је упуштање отпадних вода приликом испирања наноса у реку Велику Мораву;
- 6) При изради пројектне документације, јасно дефинисати манипулативне површине експлоатационог поља;
- 7) Забрањено је уништавање и нарушавање станишта, као и уништавање и узнемиравање дивљих врста;
- 8) Забрањена је промена морфолошких и хидролошких особина подручја од којих зависи функционалност коридора;
- 9) Током извођења радова на вађењу и транспорту речног наноса, сагласно чл. 10. и 16. Закона о заштити од буке у животној средини („Службени гласник РС“, бр. 96/2021), ниво буке и вибрација не сме прећи граничне вредности за радну средину;
- 10) Комунални и сав остали отпад настао током радова, мора бити сакупљан на одговарајући начин, а потом депонован на место које одреде надлежне службе;
- 11) На површини вађења речног наноса није дозвољено вршити сервис и ремонтовање машина, средстава и опреме;
- 12) Није дозвољено извођење радова ноћу;
- 13) Максимално ограничити уклањање зељасте, жбунасте и шумске вегетације, која је значајна за гнезђење, исхрану и зимовалиште, одмориште и ноћилиште за птице и друге животињске врсте;
- 14) Пројектом дефинисати да је у току рада на предметној површини вађења речног наноса и околини потребно предузети све мере како би се спречило изливање горива, мазива и других штетних и опасних материја у водоток;
- 15) Пројектом предвидети да локација на којој ће се вршити складиштење нафте и нафтних деривата, за одржавање механизације, буде удаљена најмање 500 m од речног корита;
- 16) Предвидети да се у случају акцидентног загађења површинских вода тренутно обуставе сви радови, и да се ангажују надлежне институције и предузеће овлашћено за санирање;
- 17) У случају изливања штетних материја у водоток, потребно је извршити одговарајуће анализе воде и предузети мере санације и заштите живог света реке, а гориво, мазиво и друге штетне материје адекватно сакупљати и евакуисати до прописане локације, у складу са чланом 2. Правилника о начину складиштења, паковања и обележавања опасног отпада („Службени гласник РС“, бр. 92/2010 и 77/2021);
- 18) Током транспорта речног наноса неопходно је спречити свако разношење честица песка и прашине у непосредно окружење. Свако евентуално изливање речног наноса на траси превоза потребно је што пре санирати;
- 19) Пројектом дефинисати простор за депоновање извађеног речног наноса у коме треба да су обезбеђени услови складиштења без могућности загађења водотока, земљишта и ваздуха у окружењу у складу са Законом о заштити животне средине („Службени гласник РС“, бр. 135/2004, 36/2009, 36/2009 – др. закон, 72/2009 – др. закон, 43/2011 – одлука УС, 14/2016, 76/2018, 95/2018 – др. закон и 95/2018 – др. закон);
- 20) Пројектом дефинисати забрану депоновања извађене јаловине у самом приобаљу, као и на површинама под природном и полуприродном вегетацијом (појединачна или групе стабала у приобаљу, ливаде, пашњаци, тршњаци итд.);
- 21) Уколико се у току радова наиђе на геолошка и палеонтолошка документа (фосили, минерали, кристали и др.) која би могла имати својство природне вредности, налазач је дужан да пријави Министарству заштите животне средине и предузме мере заштите од уништења, оштећивања или крађе до доласка овлашћеног лица, у складу са чл. 99. Закона о заштити природе;

Посебни услови:

- 22) Није дозвољено уклањање вегетације у обалској зони Велике Мораве и на копненим деловима к.п. бр. 340 и 411/1 К.О. Доња Ливадица, општина Велика Плана;
- 23) Дозвољено је користити само постојеће приступне путеве без трасирања нових;
- 24) Обавеза инвеститора је да стручним сарадницима Завода омогући приступ локацији током године у циљу праћења стања на локалитету и околини;
- 25) Радови се могу реализовати током године, изузев у периоду гнезђења птица од 15. априла до 31. јула, у циљу заштите строго заштићених птица гнездарица;
- 26) Уколико се у току вађења речног наноса наиђе на активно гнездо птица са јајима и/или младунцима, привремено обуставити радове и обавестити Завод за заштиту природе Србије;
- 27) Забрањено је потпуно преграђивање реке Велике Мораве током вађења речног наноса;

Експлоатација:

- 28) Радови при експлоатацији морају се изводити тако, да не ремете хидролошки режим, пре свега квантитативне карактеристике реке Велике Мораве, односно да не изазивају негативне последице локалног карактера;
 - 29) Експлоатацијом није дозвољено ићи испод талвега;
 - 30) Није дозвољено отварање фреатске (слободне) издани;
 - 31) Није дозвољено вршити сепарацију експлоатисаног материјала у приобаљу изузев на месту намењеном за сепарацију;
 - 32) Експлоатацијом материјала не сме се угрозити стабилност природне обале за велику воду.
2. Након израде Пројекта експлоатације речног наноса из корита реке Велике Морава, на подручју одређеном координатама датим у тачки 1. подтачки 1) овог Решења, потребно је од Завода прибавити мишљење о испуњености услова из овог Решења.
 3. Ово решење не ослобађа подносиоца захтева да прибави и друге услове, дозволе и сагласности предвиђене позитивним прописима.
 4. За све друге радове/активности на предметном подручју или промене пројектне документације, потребно је поднети нови захтев.
 5. Врста радова обавезује носиоца Пројекта на поштовање услова заштите природе, као и свих обавеза дефинисаних Законом о процени утицаја на животну средину („Службени гласник РС“, бр. 135/2004 и 36/2009). С тим у вези, у случају потребе израде Студије о процени утицаја на животну средину, иста треба бити израђена у складу са условима заштите природе из овог решења.
 6. Уколико подносилац захтева у року од две године од дана достављања овог решења не отпочне радове и активности за које је ово решење издато, дужан је да поднесе захтев за издавање новог решења.
 7. Такса за издавање стручне основе за издавање акта о условима заштите природе у износу од 26.100,00 динара одређена је у складу са Законом о републичким административним таксама („Службени гласник РС“, бр. 43/2003, 51/2003, 61/2005, 5/2009, 54/2009, 50/2011, 93/2012, 65/2013-други закон, 83/2015, 112/2015, 113/2017, 3/2018 - исправка, 86/2019, 90/2019- исправка, 144/2020, 138/2022 и Усклађени динарски износи из Тарифе републичких административних такси 54/2023) – Тарифни број 186а, став 2. тачка 2) подтачка (3).

Образложење

Завод за заштиту природе Србије примио је дана 04.06.2024. године захтев заведен под 03 бр. 021-2176/1 Друштва за грађевинарство, производњу, промет и услуге „УДАРНИК ГРАДЊА“ д.о.о. Београд, ул. Милана Ракића бр. 48, 11000 Београд, за издавање услова

заштите природе за пројекат вађења речног наноса са спруда уз десну обалу, у кориту реке Велике Мораве, на приближној стационажи од km 65+030 до km 65+190, на делу к.п. бр. 340 и 411/1 К.О. Доња Ливадица, општина Велика Плана.

Уз захтев достављена је следећа документација:

- Технички извештај и кратак опис циљева;
- Shpfile експлоатационог поља;
- Катастарско – топографски план експлоатационог поља;
- Лиценца за обављање делатности вађења речног наноса из водотока Велике Мораве, издата од стране Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде - Републичке дирекције за воде, под бројем 325-00-802/2022-07 од 03.10.2022. године;
- Водни услови издати од стране ЈВП Србијаводе, број 5188/1 од 30.05.2024. године;
- Уговор о закупу непокретности, бр. 679 од 18.04.2012. године;
- Уговор о закупу непокретности, бр. 717 од 20.04.2012. године.

Увидом у достављену документацију утврђено је да се на експлоатационом простору, дефинисаном у тачки 1. подтачка 1) овог Решења, планира вађење речног наноса са спруда, у кориту реке Велике Мораве.

Увидом у Централни регистар заштићених природних добара Републике Србије и документацију Завода, а у складу са прописима који регулишу област заштите природе, утврђени су услови из диспозитива овог решења. Подручје за које се планира вађења речног наноса из приобаља реке Велика Мораве не налази се унутар заштићеног подручја за које је спроведен или покренут поступак заштите, али се налази у еколошком коридору од међународног значаја – река Велика Моравица, еколошке мреже Републике Србије према Уредби о еколошкој мрежи („Службени гласник РС“, бр. 102/2010). Предметно подручје се налази у границама потенцијалног Подручја посебне заштите (proposed Special Protection Area, pSPA) под називом „Доње Поморавље“ еколошке мреже Натура 2000 у складу са прописима Европске уније – Директивом о птицама (Директива о очувању дивљих птица/ Directive 2009/147/EC of the European Parliament and of the Council on the conservation of wild birds), као и у обухвату међународно значајног подручја за птице „Доње Поморавље“, верификованог 2020. године од стране глобалне организације за заштиту дивљих птица BirdLife International. Шире подручје је значајно за очување гнездилишта врста птица као што су обична чигра *Sterna hirundo* и гак *Nycticorax nycticorax*. На спрудовима на и око експлоатационог поља гнезде се жалар слепић *Charadrius dubius*, а у обалској зони и одсецима брегуница *Riparia riparia* и пчеларица *Merops apiaster*. С тим у вези, прописани су услови за очување станишта наведених строго заштићених дивљих врста у складу са Правилником о проглашењу строго заштићених и заштићених дивљих врста биљака, животиња и гљива („Службени гласник“ бр. 5/2010, 47/2011, 32/2016 и 98/2016).

Законски основ за доношење решења: Закон о заштити природе („Службени гласник РС“, бр. 36/2009, 88/2010, 91/2010-исправка 14/2016, 95/2018-други закон и 71/2021); Закон о заштити животне средине („Службени гласник РС“, бр. 135/2004, 36/2009, 36/2009 – др. закон, 72/2009 – др. закон, 43/2011 - одлука УС, 14/2016, 76/2018, 95/2018 – др. закон и 95/2018 – др. закон); Закон о заштити од буке у животној средини („Службени гласник РС“, бр. 96/2021); Уредба о еколошкој мрежи („Службени гласник РС“, бр. 102/2010); Правилник о проглашењу строго заштићених и заштићених дивљих врста биљака, животиња и гљива („Службени гласник“ бр. 5/2010, 47/2011, 32/2016 и 98/2016); Правилник о начину складиштења, паковања и обележавања опасног отпада („Службени гласник РС“, бр. 92/2010).

На основу свега наведеног, одлучено је као у диспозитиву овог решења.

Упутство о правном средству: Против овог решења може се изјавити жалба Министарству заштите животне средине у року од 15 дана од дана пријема решења. Жалба се предаје Заводу за заштиту природе Србије уз доказ о уплати Републичке административне таксе у износу од 560,00 динара на текући рачун бр. 840-0000031395845-78, позив на број 59013 по моделу 97.

в.д. ДИРЕКТОРА
Марина Шибалић

Достављено:

- Подносиоцу захтева
- Архиви

ЈАВНО ВОДОПРИВРЕДНО ПРЕДУЗЕЋЕ
"СРБИЈАВОДЕ" Београд
Водопривредни центар "Морава" Ниш
Број: 5188/1
Датум: 30.05.2024. година
Н и ш

Д.П.

На основу члана 106., 88а., 90, 113, 115, 117 и 118 Закона о водама ("Службени гласник РС" број 30/10, 93/12, 101/16 и 95/18), и чл. 136. Закона о општем управном поступку („Службени гласник РС“, бр.18/2016), Правилника о утврђивању Плана вађења речних наноса („Службени гласник РС“, бр. 112/2023) решавајући по захтеву за издавање водних услова без броја од 09.05.2024. (наш број 5188 од 10.05.2024. год.), **Друштва за грађевинарство, производњу, промет и услуге „УДАРНИК ГРАДЊА“ доо Београд**, ул. Милана Ракића бр.48 (матични бр. 20108525, ПИБ 104204627), Јавно водопривредно предузеће „Србијаводе“ Београд, Водопривредни центар „Морава“ из Ниша, РЈ “Велика Морава” из Ћуприје издаје:

ВОДНЕ УСЛОВЕ

Инвеститору, **Друштву за грађевинарство, производњу, промет и услуге „УДАРНИК ГРАДЊА“ доо Београд**, за израду Пројекта експлоатације речног наноса са спруда уз десну обалу, у кориту реке Велике Мораве, на приближној стационажи од km 65+030 до km 65+190 по Генералном пројекту уређења Велике Мораве, од ушћа у Дунав до састава Западне и Јужне Мораве, на делу к.п.бр. 340 и 411/1 К.О. Доња Ливадица, општина Велика Плана, у закупу Инвеститора. Површина будућег експлоатационог поља износи око 3532,54 m², утврђеног теменима полигона следећих координата:

Тачка	Y	X
1	7509143.36	4915165.78
2	7509216.49	4915120.52
3	7509271.99	4915079.83
4	7509269.83	4915068.83
5	7509191.51	4915083.80
6	7509169.13	4915106.57
7	7509171.60	4915117.66
8	7509201.96	4915102.63
9	7509210.50	4915111.05
10	7509162.44	4915140.80
11	7509143.65	4915146.00

Ови водни услови престају да важе по истеку **годину дана од дана њиховог издавања**, ако у том року није поднет захтев за издавање водне сагласности на предметну документацију, у складу са чланом 116 Закона о водама („Сл. гласник РС“, бр. 30/2010, 93/2012, 101/2016 и 95/2018).

Техничка документација за наведени објекат и радове мора да задовољи следеће водне услове:

1. Да техничка документација буде урађена у свему према постојећим важећим законским прописима и нормативима за ову врсту радова.
2. Експлоатација речног наноса може се вршити у обиму и начину којим ће се обезбедити очување или побољшање водног режима, стабилност обала и заштита водних грађевина.
3. Према подацима из Мишљења РХМЗ, на меродавној хидролошкој станици Багрдан, просечан вишегодишњи проток износи $Q_{sr} = 218 \text{ m}^3/\text{s}$ и кота нуле водомера „0“ = 100.94 mm.
4. Да се експлоатационо поље пројектује тако да се са експлоатацијом из корита не иде испод коте талвега, као ни изнад коте нивоа средње воде на предметном потезу.
5. Да је геодетско снимање локације извршено највише шест месеци пре дана подношења захтева. Коришћена геодетска опрема мора да испуњава одређене услове тачности, који се потврђују атестом или декларацијом. Мерење позиције треба да буде са мерном несигурности од 25 cm, а мерење дубина треба да буде са мерном несигурности од 5 cm.
6. Урадити катастарско-топографски ситуациони план у размери ($P = 1:1000$ или $1:2500$) са следећим детаљима:
 - новоснимљеним контурама леве и десне обале водотока;
 - приказ експлоатационог поља са границама поља обележеног карактеристичним тачкама и припадајућим координатама, као и приказ у односу на катастарске парцеле на којима се налази;
 - положајем приступног пута, као и манипулативним саобраћајницама на самом експлоатационом пољу;
 - приказом положаја оперативног полигона са положајем попречних профила и приказом постојећих регулационих грађевина.
7. Подужни профил експлоатационог поља треба да обухвати део водотока 50 m узводно и 50 m низводно, (између два крајња профила) са приказом линије спруда по осовини, линије талвега и границе ископа, линије воде на дан снимања, линије средњег водостаја као и положај грађевина (уколико их има) са котама темеља ножица и котама њихових круна.
8. Попречне профиле снимити преко целог корита са приказом нивоа радне воде, нивоа при средњем водостају и котом нивоа на најближој водомерној станици, са котама детаљних тачака по спруду, обалама и дну водотока у размери $1:100/1000$ (2500), подужни профил експлоатационог поља, са приказом линије спруда по осовини, линије талвега (највећих дубина на снимљеним попречним профилима речног корита). На свим профилима морају бити означене регулационе грађевине са неопходним котама и назначеним удаљеностима од границе ископа.
9. Попречне профиле спрудишта урадити на растојању од 25 m, са приказом ископа и количинама материјала за сваки профил у размери $P = 1:100$ или $P = 1:200$, зависно од ширине поља.
10. Техничко решење експлоатације речног наноса са предметног локалитета дати у складу са следећим критеријумима:
 - Да се предвиди експлоатација највише до коте талвега на предметној деоници

- У подужном правцу вађење наноса треба планирати у смеру низводног профила ка узводном, а у попречном правцу у смеру од матице тока према обали
- 11. Топографски план, односно податке геодетских снимања треба дати и у дигиталној форми, у стандардном формату.
- 12. Пројектом дефинисати организацију вађења песка и шљунка са предвиђеним (планираним) фазама експлоатације са динамичким планом експлоатације по месецима као и обрачун маса које се могу багерovati са локације.
- 13. Предвидети мере заштите режима вода и водограђевина за време експлоатације речног наноса, односно важења водне сагласности. Предвиђеним вађењем речног наноса не смеју се погоршавати услови санитарне заштите и негативно утицати на стање животне средине. Уколико постоји било каква употреба нафте и њених деривата, у пројекту за вађење наноса треба предвидети мере заштите да не дође до загађења водотока.
- 14. Пројекат за вађење речног наноса треба да садржи план за одбрану од поплава, који би требало да обухвати евакуацију радника и механизације и заштиту привремених депонија у току спровођења одбране од поплава.
- 15. Предвидети начин обележавања експлоатационог поља на терену као и услове несметане контроле багеровања.
- 16. Уз захтев за издавање водне сагласности за експлоатацију речног наноса инвеститор је дужан да достави акт надлежног органа о процени утицаја на животну средину, односно акт надлежног органа, да није потребна процена утицаја на животну средину;
- 17. Инвеститор је дужан уз захтев за издавање водне сагласност поднесе доказ о решеним имовинско правним односима, сагласно члану 89. тачка 5. Закона о водама. Право на вађење речног наноса стиче се добијањем водне сагласности или закључењем концесионог уговора, што подразумева и обавезу решавања имовинских питања на парцелама на којима се вади речни нанос и постављају привремени објекти потребни за извођење радова. Инвеститор је у обавези да за коришћење водног земљишта регулише имовинске односе, као и да плаћа накнаду за извађени материјал у складу Законом о водама („Службени гласник РС”, број 30/10, 93/12, 101/16 и 95/18).
- 18. Право стечено на основу водне сагласности не може се без сагласности надлежног органа односно јавног водопривредног предузећа, који је издао водну сагласност пренети на друго лице са чл. 120. Закона о водама („Службени гласник РС”, бр. 30/10, 93/12, 101/16 и 95/18).
- 19. Да се по завршетку израде техничке документације - Пројекта, инвеститор обрати овом Јавном водопривредном предузећу са захтевом за издавање водне сагласности у складу са чл. 119 Закона о водама („Службени гласник РС”, бр. 30/10, 93/12, 101/16 и 95/18).

О Б Р А З Л О Ж Е Њ Е

Инвеститор, Друштво за грађевинарство, производњу, промет и услуге „УДАРНИК ГРАДЊА“ доо Београд (матични бр. 20108525, ПИБ 104204627), поднео је захтев без броја од 09.05.2024. (наш број 5188 од 10.05.2024. год.), за издавање водних услова за израду техничке документације за израду Пројекта експлоатације речног наноса са спруда уз десну обалу, у кориту реке Велике Мораве, на приближној стационажи од km 65+030 до km 65+190 по Генералном пројекту уређења Велике Мораве, од ушћа у Дунав до састава Западне и Јужне Мораве, на делу к.п.бр. 340 и 411/1

К.О. Доња Ливадица, општина Велика Плана, у закупу Инвеститора. Површина будућег експлоатационог поља износи око 3532,54 m².

Уз захтев, Инвеститор је стручној служби поднео на увид и следећу документацију:

- Извод о регистрацији привредног субјекта;
- Катастарско-топографски план у размери 1:500 израђен од стране ГЕО ЗС д.о.о. Београд из априла 2024. године;
- Подаци катастра непокретности бр. листа 1947 и 661 К.О. Доња Ливадица, издат од стране РГЗ СКН Велика Плана под бројем 952-037-50515/2019 од 21.08.2019. и број 1947 од 21.08.2019. године;
- Уговор о закупу непокретности бр. 717 од 20.04.2012. и бр. 679 од 18.04.2012.;
- Решење о издавању лиценце за обављање делатности вађења речног наноса из водотока Велика Морава, издата од стране Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде - Републичке дирекције за воде, под бројем 325-00-802/2022-07 од 03.10.2022. године.

На основу прегледа достављене документације, констатовано је следеће:

Подносилац захтева је прибавио лиценцу за обављање делатности вађења речног наноса из водотока Велика Морава, предвиђену чл. 120 Закона о водама.

Локација експлоатационог поља шљунка и песка, налази се на десној обали реке Велике Мораве. Предметна локација је обухваћена Оперативним планом за обрану од поплава и припада сектору М.2.3. „Десни насип уз Велику Мораву од ушћа потока Точак до ушћа Булињака, 21.32 km“, која је од активног тока реке Велике Мораве удаљена око 1200м.

Укупна површина експлоатационог поља износи око 3532,54 m², и налази се на катастарским парцелама, чији су корисници приватна лица, за које је инвеститор доставио Уговоре о закупу.

Предметна локација је повезана насутим приступним путем са селом Доња Ливадица и регионалним путем Велика Плана-Жабари.

На основу Правилника о утврђивању Плана вађења речних наноса („Службени гласник РС“, бр. 112/2023), годишњи обим вађења речних наноса из реке Велике Мораве, на сектору Жабарски - Љубичевски мост износи 260.000 m³, док је експлоатација са ове локације, која је предмет експлоатације у албуму карата члан 4. наведеног Правилника, идентификована као локација „на којој је потребно вађење наноса“.

Условом бр. 17 инвеститор је обавезан да достави акт надлежног органа о процени утицаја на животну средину, односно акт надлежног органа, да није потребна процена утицаја на животну средину.

На основу члана 117 Закона о водама („Сл. гласник РС“, бр. 30/10, 93/12, 101/16 и 95/18), објекат и радови су типа 24 – вађење и депоновање на водном земљишту: речних наноса, камена и другог материјала из корита водотока, спрудова речних алувиона и са обала природних водотока, природних и вештачких акумулација; тресета

за хортикултуру; рекултивацију експлоатационог поља и непосредне околине, по завршеном вађењу.

Водни услови су уписани у Уписник водних услова у смислу члана 130. Закона о водама, под бројем 191 г 30.08.2024.

Доставити:

- Подносиоцу захтева
- Републичкој дирекцији за воде Булевар уметности 2а, 11070 Београд
- Архиви